TUNTURILATU

LAPINKÄVIJÄN LEHTI ● JULKAISIJA TUNTURILATU RY ● N:o 2/1992

Puheenjohtajan tähdenvälit

Kuva Yrjö Suuniittu

Susikyrössä olivat jälleen juhlat, kun ansiokas rakennuspäällikkömme Huttus-Pekka vietti pirteänä 80-vuotispäiviään. Tuli taas todistettua, että kun on pitkään ollut keskeinen vaikuttaja järjestössä ei merkkipäiviään pääse pakoon. Sitä todistaa myös se runsas tunturilatulaisten joukko, joka 27.3. oli Susikyrössä. Tunturilatu sai silloin ensimmäisen "neuvoksen", sillä Pekka Huttunen nimettiin siellä virallisesti Tunturiladun KÄMPPÄNEUVOKSEKSI ja luovutettiin hänelle arvonimeä vastaavat tunnukset: kehystetty kunniakirja sekä kultainen vasara - tosin pienoiskoossa. Vielä kerran – lämpimät onnittelut Sinulle Kämppäneuvos! Näihin onnitteluihin yhtyy varmasti koko Tunturiladun jäsenkunta.

★

Viime tähdenväleissä kerroin Vuontisjärven kiintolatuverkoston ympärillä käydystä keskustelusta. Vuoden alkupuolella saimme Ahovaara Oy:ltä laskun kyseisen latuverkon ylläpitoon osallistumisesta. Vaikka me tunturilatulaiset menemmekin retkeilemään laduttomille taipaleille tunturiin, katsoi johtokunta aiheelliseksi – jo naapurisovunkin vuoksi – maksaa pyydetyn korvauksen. Vaihtoehtona olisi ollut jokaiselta tunturilatulaiselta latuverkon käyttäjältä henkilökohtaisesti 15 mk/päivä. Johtokunta kuitenkin toivoo jokaisen Susikyröstä kyseisiä latuja hiihtelevän suorittavan vastaavan maksun pankkisiirrolla TL:n tilille tai suoraan esim. puukassaan. Puuttumatta asian juridiseen puoleen totean, että johtokunnan tekemä päätös ainakin edesauttaa hyvien suhteiden säilymistä paikallisiin asukkaisiin. Tulemme joka tapauksessa tarkasti seuraamaan tilannetta ja harkitsemaan tulevaisuudessa osallistumistamme latuverkoston ylläpitämiseen.

★

Tunturilatu tekee työtä oikeiden retkeilytapojen hyväksi. Siihen liittyen korostamme jokamiehenoikeuksien yhteydessä myös niihin liittyviä velvollisuuksia. Jatkuvasti kuitenkin törmäämme näiden oikeuksien noudattamisessa ajattelemattomuuteen – jopa tietämättömyyteen. Siis – tietynasteinen luonnon hyväksikäyttö kuuluu jokamiehenoikeuksiin, mutta siitä ei saa aiheutua vahinkoa, haittaa tai häiriötä maan omistajalle. Sallittua on rauhoittamattomien kukkien, metsämarjojen ja sienien keräily siellä, missä on sallittua liikkuminenkin (vrt. marjanpoimintakielto Lapin kunnissa joinakin kesinä). Kiellettyä sen sijaan on ottaa: pystystä tai kaatuneesta puusta rungon osia tai oksia, varpuja, juuria, tuohta, kuorta, niintä, pihkaa, käpyjä, terhoja tai pähkinöitä, taikka niittää ruohoa, ottaa sammalta, jäkälää, turvetta, multaa, savea, hiekkaa, soraa tai kiviä. Tämä varsin seikkaperäinen luettelo löytyy rikoslaista, jossa myös määritellään rangaistus tämän lainkohdan rikkojalle. Tämä onkin meidän Jukolan Laurin tapaan liikkuvien pidettävä visusti mielessä.

★

Olemme yhdessä rakentaneet Lappiin kolme hienoa tunturimajaa lapinretkiemme kohteiksi. Olemme myös yhdessä hyväksyneet käyttöön näiden tukikohtien järjestyssäännöt sekä avaimen käyttösäännöt. On ilman muuta selvää, että näitä sääntöjä on jokaisen tukikohdissa kävijän ehdottomasti noudatettava. Niin menetellen jokainen kävijä voi nauttia aidosta tunturien tunnelmasta joskus runsaankin joukon keskellä.

Viime talven lumilta tuli johtokunnalle kuitenkin ikäviä tietoja siitä, että joukossamme on joku häirikkö, joka ei halua (tai voi) noudattaa näitä sääntöjä. Tällaisen henkilön on paras pysytellä poissa tukikohdistamme. Tätä kirjoitettaessa ei johtokunta ole vielä käsitellyt kyseistä asiaa. Sääntöjemme mukaan johtokunnalla on keinot tällaisten asioiden hoitamiseksi pois päiväjärjestyksestä.

★

Iloisiakin—mieltä lämmittäviä asioita on kerrottavana. Tunturilatu on saanut 13:sta tunturikerhonsa, sillä 24.2.92 pidetyssä kokouksessaan liittyi tunturikerhojemme joukkoon TUNTURIKERHO KUOVZA, Tämä jo yli kaksikymmentä vuotta sitten Tunturisusikerhona Karhulassa aloittanut kerho on toiminut kiinteässä yhteistyössä Tunturiladun kanssa järjestäen tapahtumiamme mm vuotuiset, maineikkaat saariretket Ulko-Tammioon Kotkan edustalle. Kerho, johon alunalkaen kuului vain vihittyjä tunturisusia, on kasvatellut Kotkan-Karhulan seudulla susilaumaa tasaisesti. Sieltä löytyy mm Tunturiladun erittäin ansiokkaita harmaareunaista susimerkkiä kantavia "vanhimmuksia". Hiljattain kerho otti nimekseen sille erittäin hyvin sopivan—KUOVZA (=karhu). Ja nyt siis Tunturikerho Kuovza Kotkasta on Tunturiladun nuorimmainen, mutta jo maineikas ja paljon aikaansaanut kerho. Tervetuloa näin myös muodollisesti tunturikerhojemme joukkoon!

★

Tunturilatulaiset kokoontuivat jälleen Pohjois-Karjalassa Nurmeksessa. Tunturikerho Kumpe järjesti nim. helmikuun alussa talvipäivät Hyvärilän matkailukeskuksessa. Päivät olivat onnistuneet ja toiselle sadalle noussut joukko viihtyi. Ja mikäpäs oli viihtyessä, kun sää suosi ja suksi luisti kumpelaisten toimiessa osaavina ja ystävällisinä isäntinä. Kuljetusten kiemuratkin he hallitsivat esimerkillisesti. Kiitokset vielä kerran Tunturiladun ja ennenkaikkea päiville osallistuneiden puolesta.

★

Seuraava yhteinen tapahtumamme on touko-kesäkuun vaihteessa. Silloin aherramme joukolla Susikyrön saunatalkoissa. Tervasusiaisten aikaan aloitettu hirsikehikko salvetaan valmiiksi, vanha sauna puretaan ja uusi pystytetään paikalleen. Kolme viikkoa on työn ajateltu kestävän. Kaikille riittää touhua, mutta toivottavasti myös jää antoisia tunturipäiviä talkoiden lomaan. Tule mukaan muutamaksi päiväksi, viikoksi tai vaikkapa koko ajaksi mahtavan tunturiluonnon keskelle Susikyröön!

Antoisaa retkeilykesää kaikille – yhteisissä tapahtumissa tavataan!

Yrjö Suuniittu

TUNTURILATU ry

JOHTOKUNTA

Pj. Yrjö Suuniittu, Sammonk. 32 E 62, 33540 Tampere pk. 931-555513, t. 127957
Vpj. Eero Hämäläinen pk. 90–498741
Jäsenet: Arvo Anivuo pk. 941-272597, Terttu Civil pk. 931–140077, Marja-Liisa Kramsu pk. 921–366457, Kyösti Lamminjoki pk. 90–376845, Tapani Paavola pk. 921–310552, Raili Partanen pk. 971–224427, Raimo Rautjärvi pk. 976–62280.
Sihteeri: Marita Maula Ylipalontie 1 D 00670 Helsinki pk. 90–743246
Jäsensihteeri: Eila Vilen, Forsbackantie 8, 01760 Vantaa pk. 90–897237
Talous: Oili Virtanen, Sauvonrinne 7 D 14, 08500 Lohja pk. 912-81177
Kuva-arkiston hoitaja: Antti Karlin, Haapaniemi, 23500 Uusikaupunki pk. 922-34418
Postilähetykset ja juoksevat raha-asiat: Elvi Zweygberg, Suomen Ladun toimisto, Fabianink. 7, 00130 Helsinki p. 90–170101
TL:n tilit: SYP Katajanokka 206621–20620 tai postisiirtotili 135331

KIINTEISTÖT

Susikyrö, Enontekiö
Susi-Talas, Inari
Susi-Kiisa, Utsjoki
Kärrikaltio, Inkoo (Kavtsin hallinnassa)
Rakennuspäällikkö Pekka Huttunen, Joukontie 27, 76150 Pieksämäki pk. 958-21247

SUSIVALIOKUNTA

Pj. Raimo Niklander. Jäsenet: Kyösti Lamminjoki, Väinö Martikainen, Marita Maula (siht.), Salli Oikari ja Reijo Pasanen.

TUNTURIKERHOT

OKTA (1) Kajaani
Pj. Pauli Keränen, siht. Anja Mustonen, Erätie 20 as 15, 87200 Kajaani pk. 986–27946
KUOKTE (2) Hyvinkää–Riihimäki
Pj. Uolevi Mättö, siht. Anja Selenius, Valssitie 7, 05620 Hyvinkää pk. 914–47956
KOLBMA (3) Tampere
Pj. Terttu Civil, siht. Matti Rekola, Rintamäenk. 29 G 14, 33820 Tampere pk. 931–652564
NJEALLJE (4) Pieksämäki–Mikkeli–Varkaus
Pj. Esko Aalto, siht. Ritva Kylliäinen, Koskik. 10, 50100 Mikkeli pk. 955–164976
VIHTTA (5) Vaasa
Pj. Jaakko Heinimäki, siht. Marjut Nummela, Mäntymaantie 16 H, 65200 Vaasa pk. 961–214034
KUHTTA (6) Helsinki, Vartiokylä
Pj. Esa Huttunen, siht. Marja-Terttu Hakkarainen, Kastelholmantie 1 C 19, 00900 Helsinki pk. 90–331602
TSIETSA (7) Iisalmi
Pj. Esko Pirinen, siht. Raili Partanen, Taivaanpankontie 21 D 36, 70200 Kuopio pk. 971–224427
KAVTSI (8) Helsinki
Pj. Eero Hämäläinen, siht. Hannu Maula, Ylipalontie 1 D 00670 Helsinki pk. 90–743246
OVTSI (9) Jyväskylä
Pj. Sakari Jarva, siht. Aulikki Kuukkanen, Laukaantie 6, 41340 Laukaa pk. 941-831285.
LOGI (10) Turku
Pj. Marja-Liisa Kramsu, siht. Irma Spelman, Sommarinvuorentie 6, 21240 Askainen, pk. 921-712539.
ALPPAS (11) Hämeenlinna
Pj. Ilpo Painilainen, sihteerin osoite Matti Alangon katu 5 B 15 13130 Hämeenlinna, pk 917-29061, toukokuun lopussa muuttuu numeroksi pk 917-6759061.
KUMPE (12) Pohjois-Karjala
Pj. Keijo Leppänen, siht. Niilo Siponen, Heikkilänt. 1, 83900 Juuka pk. 976–72028
KUOVZA (13) Kymenlaakso.
Pj. Anja Huhtala, siht. Sirkku Kanervio, Äijänk. 4 A 6, 48700 Kyminlinna, pk. 952-64950.

TUNTURIKERHOJEN TOIMINTAA...

KOLBMA TIEDOTTAA

Järjestämme

ERÄRETKEILYN KOULUTUSTILAISUUDEN

kerhomme jäsenille,
Pirkanmaan tunturilatulaisille ja
muille asiasta kiinnostuneille.

Kurssi perustuu Tunturiladun koulutustoimikunnan laatimaan ohjelmaan.

Kesäkurssin perusosa 28.—30.8.92 sisätiloissa (perjantai illasta sunnuntain iltapäivään)

Kesäkurssin maasto-osa 18.—20.9.92 harjoitusvaelluksena (perjantai illasta sunnuntain iltapäivään)

Perusosan kulujen korvaamiseksi (opetusmateriaali, majoittuminen ja ruokailu) perimme Tunturilatulaisilta n. 250 mk. Muilta n. 300 mk.

Maasto-osa suoritetaan omin eväin ja varustein. Pieni saunamaksu mahdollinen.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset 31.7.92 mennessä.

Tellervo Mäenpää puh. 931-621082
os. Riihuhdankatu 11 A 1 33580 TAMPERE

Terttu Civil puh. 931-140077
Matti Rekola puh. 931-652564

KULLANHUUHDONTARETKI LEMMENJOELLE

KOLBMALAISET huuhtovat kultaa Lemmenjoella viikolla 34. Jos asia kiinnostaa ja aika sopii niin tervetuloa mukaan!

Tarkempia tietoja antaa Jorma Laine puh. 931-462960
os. Lentävänniemenkatu 2 A 9 **22410 TAMPERE**

Vihttasta hei!

Kevätaurinko on jo noussut korkealle, vaikka purevan kylmä tuuli pyyhkii vielä tätä rannikkoa. Muuttolinnut etsivät syötävää ja lupauksena paremmasta krookukset kurkistelevat pälvistä.

Terveiset eri puolilta Lappia. Hiihdot aloitti jo joulun välipäivinä ryhmä Anneli, Teuvo ja Elvi Yläksellä. Luvatut kovat pakkaset vähän peloittelivat, mutta Anneli lupasi ryhmänsä tekevän lumilinnoja, ellei voi hiihtää. Hiihtokilometrejä kertyi kuitenkin runsaasti.

Retkeilyt jatkuivat tammi-helmikuun vaihteessa hiihto—laskettelumatkalla Isosyötteellä koko linja-autollisella osanottajia ja silloin ilmat ja kelit olivat kuin tilaustyönä tehdyt. Väki hiihti ja lasketteli, saunoi ja söi räiskäleitä.

Nyt on jo talven hiihtovaelluksetkin tehty. Osa vaelteli käsivarressa ja osa itäkairassa.

Vihttan vuosikouksessa valittiin kerhon puheenjohtajaksi edelleen Jaakko Heinimäki ja sihteeriksi Pirkko Westergård, taloutta hoitaa Teuvo Malin ja emäntänä häärii Elvi Sundström Eila Katteluksen kanssa.

Uusi kerhotoimikunta: Pentti Heinola, Anneli Mattila, Karl-Gustav Kekoni, Markku Luomala, Marita Byholm ja Marjut Nummela.

Kesän ohjelmassa on talkoot Susikyrössä ja pyörävaellus heinäkuussa Lappajärven ympäri sekä vaellukset eri puolilla tuntureita kotimaassa ja Norjassa.

Ruskaviikkoa vietetään Susitalaksella viikolla 38. Ilmoittautua voi mahdollisimman pian yhteiskuljetuksen vuoksi Jaakko Heinimäelle puh. 961-322 2208 k. tai Pirkko Westergård 177 058 k, samoin saat lisätietoja matkasta.

Susiaiset saimme Vaasaan vuonna 1993 ja niiden valmistelu alkaa pikkuhiljaa, että pistäkääpä almanakkaanne merkintä: Tervetuloa Vaasaan Susiaisiin 1993.

Terveisin
Pirkko Westergård

Tsietsan kuulumisia

Tsietsan talvi on kulunut osin normaalien talvi- ja kevätretkien ja osin Susiaisvalmistelujen merkeissä. Tammikuussa vieraili iso joukko kerholaisia Iisalmen Luontomuseossa ja kevätkokous pidettiin maaliskuussa Kuopiossa. Maaliskuussa hiihtelivät tsietsalaiset lähempää ja kauempaa tukikohtaamme Taivalmäkeen huonossa kelissä. Tarkoitus oli hiihtää sinne Iisalmesta, mutta sitä ei kehnon kelin vuoksi kukaan tehnyt. Samalla pidettiin myös kerhotoimikunnan kokous kuten myös tammikuisen museovierailunkin yhteydessä. Kerhotoimikunta onkin kokoontunut tavallista useammin tulevien susiaisten takia.

Varus–teita on myös ehditty parantelemaan ja uusimaan kiireen keskellä: parisenkymmentä tsietsalaista vetelee seuraavilla lumilla uusia ahkioita, jotka ovat mallia TSIETSA. Osa lienee ehtinyt jo tämän talven lumille ja kokemukset ovat olleet myönteisiä.

Vaeltamaankin on ehditty: kotimaan, Ruotsin ja Norjan tuntureita on taas valloitettu usean ryhmän voimin ja Tunturiladun tukikohtia on käytetty ahkerasti. Toukokuun lopulla alkaa kesäkausi jo melkein perinteiseksi muodostuneella kerhomme vaellustapahtumalla Taivalmäessä. Ene ja Aaro ovat ratamestareina. Kesä tulee varmaan kulumaan Susiaisten valmistelussa ja muissa kesäpuuhissa kuten esim. Susikyrön saunatalkoissa.

Tässäkin yhteydessä haluan

JÄSENLEHTI TUNTURILATU

Vastaava toimittaja: Yrjö Suuniittu
Toimitussihteeri: Antti Karlin, Haapaniemi 23500 Uusikaupunki pk. 922-34418
Julkaisutoimikunta: Hannu Hiltunen, Marita Maula, Matti Rekola ja Yrjö Suuniittu.

Tunturilatu -lehden aineistopäivät 1992

Aineisto vuoden 1992 lehtiin on oltava perillä seuraavasti:

3/1992	31.08.1992
1/1993	31.12.1992

Aineisto lähetetään osoitteella Antti Karlin, Haapaniemi, 23500 Uusikaupunki.

toivottaa omasta ja kerhomme puolesta kaikki Tunturilatulaiset iloisesti tervetulleeksi Karttulan Syvänniemelle Ekokeskukseen Susiaisiin ja Tunturiladun kokoukseen sekä viettämään kanssamme kerhomme 20 vuotisjuhlaa 10. – 11.10.1992 !

Kevätterveisin **Heikki**

Kavtsin kuulumiset

Etelän lumetonta luontoa katsellessa alkaa joskus olla jo vaikeaa kuvitella, että Lapissa on lunta ja mainiot hiihtokelit. Noin yleisesti ottaen voi maastohiihdon vähenemisen tällä meiningillä jatkuvan talvi talvelta.

Miellyttävän poikkeuksen Helsingin seudun talvisäissä teki juuri Tahkon Hiihto viikonloppu 16.2., jolloin olivat varmaankin parhaimmat hiihto-olosuhteet tällä kaudella ja väkeäkin oli mukavasti laduilla.

Kavtsin jäähiihto 29.2.–1.3. suoritettiin jälleen kerran jalkaisin vaeltaen vähälumisia metsiä myöten, yöpyen teltoissa pienen lammen rannalla ja kuunnellen pöllöjen ääniä nauhalta. Viikonloppu päättyi kuten tavallista - Kärrikaltion saunan makoisiin löylyihin.

Yhden ja kahden viikon hiihtovaellukset ja hiihtoviikko Susikyrössä näyttävät säätietojen perusteella sujuvan normaalin talvisissa merkeissä.

Lintukurssi on vetänyt yli 30 osanottajaa luennoille ja maastoretkille. Kurssiin liittyen on kesäkuun puolivälissä Lappiin suuntautuva linturetki.

17.5. Kavtsi esittäytyy helsinkiläisille Keskuspuistossa järjestettävässä maastotapahtumassa.
29.-31.5. Tutustumme Kuhmoisten kunnassa sijaitsevaan Isojärven kansallispuistoon kanoottiviikonlopun merkeissä.
6.-12.6. Kavtsin joukkue osallistuu Suomi Meloo -kanoottiviestiin Lappeenrannasta Poriin.
13.-20.6. Linturetki Lappiin.
26.-28.6. Suomen Ladun leiripäivät Espoon Oittaalla.
11.-19.7. Kavtsin pyöräretki Vaasasta etelän suuntaan.
25.7.-1.8. Kavtsin kanoottiretki Kiiminkijoelle.
15.-16.8. Tunturiladun kesäpäivät Kavtsin järjestäminä Kiljavalla sekä samalla kerhomme 20vuotissynttärit. Ks. erillistä ilmoitusta takasivulla.

Kerhomme toiminta on jatkunut vilkkaana ja kävijämäärät eri tapahtumissa ovat ilahduttavasti kasvaneet. Samoin on kasvanut myös jäsenmäärä, joka näin peilautuu kasvavana osallistumisaktiviteettina.

Kampin Palvelukeskuksesta onnistuimme saamaan suuremmat tilat kerhoiltojamme varten, joten tänä vuonna vallinnut pieni ahtaus loppuu ja toivottavasti edelleen kasvava aktiivi jäsenistömme saa miellyttävän toimintaympäristöön.

Hyvää kesää

eehoo

Login kuulumisia

Sen jälkeen kun logilaiset adventtina kerääntyivät Turun linnan kirkkoon, on tapahtunut yhtä sun toista.

TL:n talvipäiviä varten tarvittiin oikein valmentautumiskurssi, mutta silti jäi kiertopalkinto kaappaamatta.

Kuhankuonon eli Kurjenrahkan kansallispuistohanke on pitänyt Logia varpaillaan, siinä kun on vaara, että Kotakenttä jää rajan väärälle puolelle! Antti Karlin on käynyt kertomassa alueen retkireitistöstä ja viranomaistaholta on yritetty vakoilla tietoa puiston rajanvedosta.

Login 14-vuotissynttärit vietettiin niinkin romanttisessa paikassa kuin Maarian pappilan tallissa.

TL:n seuraavien talvipäivien yhteydessä on Login 15-vuotisjuhla ja valmistelut ovat käynnistyneet ankaran salaisuuden vallitessa.

Kuten arvata saattaa, hiihto Kustavista Ahvenanmaalle peruuntui meteorologisista syistä, Kiisalla logilaiset sitten hiihtelivät sydämen kyllyydestä. Ja tietysti on tehty kuutamo- ym. kävelyjä Ruissaloon ja Katariinanlaaksoon – Turussa kun näitä lehtoja on.

Tulevasta toiminnasta tulee mainita – paitsi osallistuminen TL:n kokoukseen ja Koirasaaren kämpän kunnostustalkoisiin – varautuminen ja osallistuminen Jotunheimenin retkeen ja nuorten vaellukseen. Niin ja Teijon uuden retkeilyalueen kehitystä tietysti täytyy seurata.

Yhteyksiä toisiin ulkoilman ystäviin on viritelty, kolbmalaiset täällä jo kävivät kerran ja tuppautuvat taas Teijoonkin. Kyllä muutkin kerhot ovat kovasti tervetulleita, ja varjele kun logilaiset innostuvat kyläilemään! Kevätkauden päättäjäisiin Kotakentälle on kutsuttu mukaan Turun Lapinkävijät.

JH

Kirpputori kesäpäivien uutuutena

Harvassa ovat ne päivälehdet, joiden viikonloppunumeroissa ei ole ainuttakaan kirpputori–ilmoitusta. *Se kielii paitsi tiukentuneesta* taloudesta myös asenteiden muutoksesta. Enää ei ole köyhyyden merkki myydä tai ostaa käytettyä tavaraa vaan sillä viestitään pikemminkin vihertävää elämisentapaa ja järkevää rahankäyttöä.

Tunturilatulaiset tuskin ovat olleet ylimpiä kulutusjuhlijoita, mutta aivan *varmasti on monien vintille* ja komeroihin kertynyt vähälle käytölle jääneitä retkeilyvarusteita ja –vaatteita. Ne ovat käyttökelpoisia, mutta osoittautuneet sopimattomaksi juuri minulle. Toisaalta joukkoomme on liittynyt vaellusharrastustaan aloittelevia, joilla on vielä kaikki hankinnat edessä. Kirjojen ystäville on saattanut vuosien saatossa kertyä kaksoiskappaleita, jotka täydentäisivät jonkun toisen kokoelmia. Nyt on tilaisuus saattaa nämä kaikki kiinnostuneiden ulottuville, sillä elokuisten kesäpäivien yhteyteen on järjestetty kirpputori.

Pelisäännöt ovat seuraavat: Järjestäjät antavat käyttöön katettua myyntitilaa ja tarvittaessa myyntiapua. Pääsääntöisesti kukin kauppaa tavaransa itse, mutta sovittaessa voidaan esineet ottaa myytäväksi ohjeiden mukaisesti. Tuo sellaista tavaraa, jota itsekin haluaisit ostaa, älä romua. Myymättä jääneen tavaran on jokainen velvollinen viemään pois, järjestäjät eivät siitä huolehti. Kirpputorin voutina on Marjatta Palin, jolta saat tarvittaessa lähempiä tietoja puh. 90 – 763958.

Vappu Hietala

Ps. Onko kellään vanhoja kasvikirjoja ?

Karhulan Tunturisusikerhosta Tunturikerho Kuovzaksi

Kun oli todettu, että Karhulassa on useita kymmeniä tunturihiihdon ja eräretkeilyn salaisuuksiin vihkiytyneitä sekä kunnostaan jatkuvasti huolta pitäviä tunturisusia, päätettiin heidän keskinäistä yhteydenpitoaan ja taitojensa edelleen kehittämistä varten perustaa Karhulan Latu r.y:n yhteyteen Karhulan Tunturisusikerho 22.1. 1970. Kerho oli ensimmäinen laatuaan maassamme. Toimintaan kuului mm. latuneuvoja-, suunnistus- ja erätaidon kurssien järjestämistä yhteistoiminnassa Suomen Ladun kanssa, yhteisiä illanviettoja, Lapinmatkoja sekä tunturilatulaisia yhdistävänä maatakäsittävä tapahtumana merihenkinen Ulko-Tammion retki. Nyt jo perinteiseksi muodostuneen Ulko-Tammion retken alulle panijana toimi Mauri Tani. Näillä merellisillä päivillä on pyritty kokoamaan tunturimielisiä yhteiseen neuvonpitoon, vaihtamaan ajatuksia ja olemaan reilusti vapaalla leikkimielisem ohjelman merkeissä, saareen tutustuen.

1986 Karhulan Tunturisusikerhon nimi muutettiin Tunturisusikerho Kuovzaksi joka jatkoi toimintaansa edelleen Karhulan Ladun kerhona. Ikävä kyllä, mutta uusia pentuja ei näyttänyt tulevan ja susilauma alkoi ikääntyä siinä määrin, että aloimme vakavasti miettiä keinoja miten saada nuoria toimintaamme mukaan.

Alueellamme on useita tunturilatulaisia, jotka eivät kuulu kerhoomme ja heidän mukaansaamisekseen päätimme yksimielisesti erota Karhulan Ladun kyljestä ja anoa Tunturiladun kerhoksi pääsyä. Kerhon nimeksi päätettiin ottaa Turkukerho Kuovza. Kerhon kotipaikka on Kotkan kaupunki ja toiminta-alueena Kymenlaakso ympäristöineen. Kerhon jäsenmäärä on tällä hetkellä 93.

Kerhon toimintasuunnitelmassa on sama linja kuin 70-luvullakin. Järjestämme hiihtolomaviikon Lappiin, kerhoiltoja sekä tietenkin Ulko-Tammion retken, joka on tänä vuonna 12.—14.6.

Kerhon puheenjohtajana toimii Anja Huhtala, sihteerinä Sirkku Kanervio, johtokunnan muina jäseninä Seppo Lonka, Veijo Taavitsainen, Pauli Helonen, Maija Hurtta ja Riitta Långvik.

Vaikka olemmekin Tunturiladun 13 kerho, niin toivomme, että tuo luku ei ole meille onnettomuudeksi, vaan että onnellisten tähtien alla voimme jatkaa toimintaamme uusien, nuorten ja nuorekkaiden jäsenten voimin kehittää sitä niin, että yhä useampi voisi nykypäivän kiireeseen ammentaa voimia luonnosta ja luonnossa liikkumisesta.

Sirkku Kanervio

Koulutussuunnitelman mukainen kesäkurssimateriaali on valmistunut. Se on kolmiosainen käsittäen ensisijaisesti koulutustilaisuuksien toteuttajille tarkoitetun opetusohjelmaosan ja heidän käyttöönsä sekä kurssilaisille tarkoitetun perus– ja maasto–osan aineiston. Sen lisäksi on erillisenä laadittu Nuorten kesäkurssin ohjelma.

Kerhoilta olemme pyytäneet koulutusyhdyshenkilöiden kontaktitiedot, jotka tullaan saattamaan jäsenistön tietoon. Kuten aikaisemmin olemme kertoneet, kerhot toteuttavat nämä Tunturiladun tilaisuudet ja yhdyshenkilöt antavat niistä tarkempia tietoja.

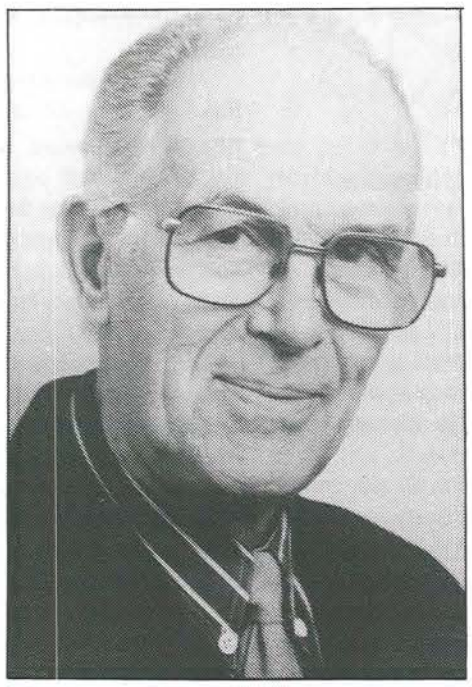
Koulutustoimikunnan puolesta kiitän kaikkia kurssiohjelmien laadintaa avustaneita ihmisiä.

Tunturikerho Kolbma toteuttaa syksykesällä kesäkurssin. Asiasta saat tarkempaa tietoa tämän lehden Kolbma tiedottaa –palstalta.

Koulutustoimikunnan tulevia toimia ovat talvikurssin materiaalin kokoaminen, joka on kerhojen käytettävissä ennen seuraavien lumien tuloa, ja toteutetuilta kurseilta saadun palautteen käsittely ja niiden perusteella tapahtuva kurssiohjelmien kehittäminen.

Tunturilatulaiset, kun saatte tiedon lähellänne olevan kerhon suunnitelmasta toteuttaa koulutustilaisuus, hakeutukaa sinne oppimaan uusia asioita, kertaamaan vanhoja ja tapaamaan reipashenkisiä retkeilyihmisiä.

Kyösti Lamminjoki

In memoriam
HEMMO KIVILAAKSO

Hemmo on pois. Hemmo, johon me aina olimme tottuneet turvautumaan ja luottamaan. Työnä ja harrastuksena hänellä oli musiikki; se vei hänet matkoille Eurooppaan ja kaukomaillekin. Viimeaikojen pitkät matkat Ellin kanssa, jopa maailman ympäri, taisivat olla osoitus mielenkiinnosta vieraisiin kulttuureihin ja elämään. Elämästä Hemmo piti, hänellä oli aina suunnitelmia tulevaa varten. Nytkin oli odottamassa matka Unkariin.

Hemmo oli opettaja, mutta ei hän oikeastaan koskaan meille mitään opettanut; näytti vain mallia. Hänen ehtymättömät erätaitonsa, koskaan pettämätön kärsivällisyytensä, hänen luontainen kykynsä käyttäytyä oikein joka tilanteessa, jäivät meille muistoksi, niinkuin "Retkipolkukin". Hemmo sai ystäviä, missä liikkuikin. Hän tutustutti meidät moniin Lapin tuttaviinsa. Maahistenkin väärti Hemmo oli. Ne ohjasivat hänet poluille, rakentelivat siltoja soiden ja purojen yli kulkea, milloin lumesta tai jäästä, milloin kivistä tai kaatuneesta puusta. Ei hän kulkenut kauniin kahvistelupaikan ohi kiireellä, ei unohtanut kaataa kahvitilkkaa maahiselle. Ne lähettivät karhunkin, komeimpansa, tervehtimään vanhaa vaeltajaa hänen viimeisen pitkän retkensä viimeisenä aamuna. Kiitokseksi kai?

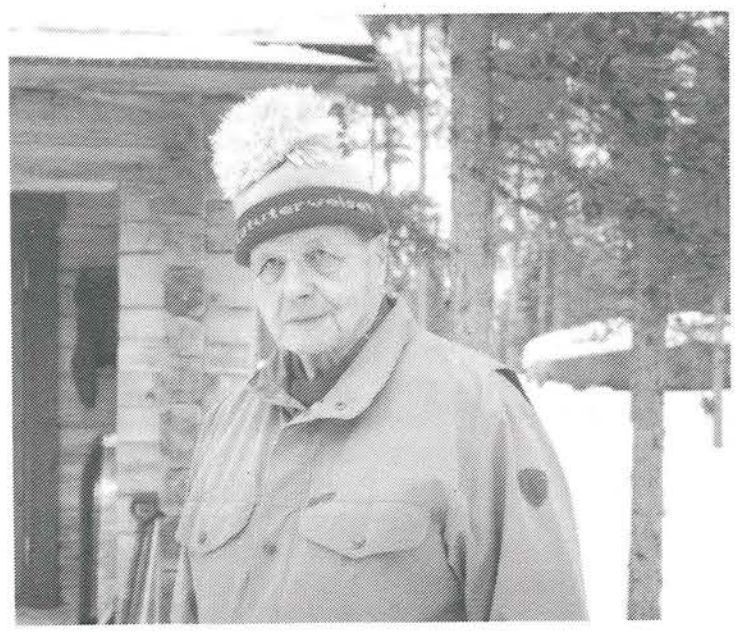
Hemmon me muistamme vanhan ajan miehenä, joka oli oppinut selviytymään. Kirves tai puukko oli terävä kuin "kärmeen kieli", käsi taitava vaikka kelopuisen kaappikellon tekoon.

Ikäsusi hiihteli uusille laduille Kalevalan päivänä Hämeessä melkein kotimaisemissaan, toiselta puolen Päijännettä vain. Varmaan hänet otettiin sillä hyvin vastaan.

Antti

PEKKA HUTTUNEN 80 VUOTTA

Tunturiladulle ensimmäinen neuvos

Tunturiladun johtokunnan monivuotinen jäsen ja kämppätoimikunnan pitkäaikainen ansiokas puheenjohtaja Pekka Huttunen täytti 80 vuotta 27.3.1992.

Päivänsankari vietti pyöreätä syntymäpäiväänsä virkeänä ja täydessä kämppien tarkastustouhussa tavanomaisen kämppäkierroksensa alussa Susikyrössä. Pekalla näytti työn alla olleen juhlapäivän aattona lumien poisto tarvepuupinojen päältä ja vajojen katoilta sekä edellisvuoden kavijämäärien rekisteröinti.

Perjantaiaamu 27.3. valkeni pikkupakkasen merkeissä. Mahtoi olla jotain hiukan alle kymmenen astetta. Aamu lupaili päivän päälle kehittyvän hyvän ulkoilusään, auringonkin varmasti alkaessa pilkahdella Pilviharson takaa ja välistä.

Onnittelijoita oli saapunut jo päiviä aikaisemmin, joten kerääntyimme kaikki syntymäpäivän aamuna juhlakahveille onnittelemaan Pekkaa. Onnitteluissa tuotiin esille juhlittavan suuret ansiot Tunturiladun johtokunnassa, hänen aikaisempi toimintansa Tunturiladun hyväksi Suomen Ladun hallituksessa, sekä ennen kaikkea Pekan erittäin ansiokas toiminta kämppätoimikunnassa monine hyvin johdettuine talkooineen sekä hänen taidokas kunnallisten virkamiesten käsittelytapansa Tunturiladun asioita hoidettaessa.

Tunturiladun johtokunta oli järjestötoimikunnan ehdotuksesta päättänyt kunnioittaa päivänsankarin mittavaa työtä nimittämällä Pekka Huttusen TUNTURILADUN KÄMPPÄNEUVOKSEKSI kaikkien tunturilatulaisten kiitollisuuden osoituksena. Kaunis Kämppäneuvoksen nimityskirja tyylikkäissä raameissa seinälle pantavaksi ja Kämppäneuvoksen Kultainen Vasara rintapielessä tai hatussa pidettävänä ovat neuvoksen arvon ulkoiset tunnukset.

Tunturilatulaisten yhteisen onnittelun lisäksi riitti onnitteluja tunturikerhoilta ia yksityisiltä jäseniltä ja muisteloja talkoista ynnä vaelluksilta vaikka kuinka palijon, niin että pidot jatkuivatkin paikalle saapuneen Kokin ynnä Kalastajan hankkimien ja yhteissanailunsa lomassa herkuiksi loihtimien lohien, ahventen ja kukkoijen merkeissä muutaman päivän verran, kuten kunnolliselle juhlatilaisuudelle kuuluukin. - Käytiin sitä katsastamassa kaupalla uutta Liekki-ravintolaakin. jonka rakenteet päivänsankari totesi aivan kelvollisiksi. Ja Susikyrössa syötiin joukolla kahvin kanssa tietysti mainioita munkkeja!

eehoo

Pekka Huttunen 80 vuotta

Kuvatkoon seuraava Kaisa Oksasen päivänsankarille esittamä onnitteluruno meidän jokaisen lämpimiä ajatuksiamme:

"Pekalle 27 . 3 .1992

On me lekonen mies tämä Pekka,
– tämä Pieksämäen Pekka Huttunen,
että alaikäsenä meenoo
hiän täättee jo kaheksankymppisen .
Vaekee uskoo sitä kylläkii toeks on
vuan kun itekkii sannoo,
nii ehkä se sittennii totta on.

Vaekka vueskymmentäe monta
on vetännä hän rakennussavottoo
– ja talakooväkkee hualinna
on melekeen ympärj mualimoo
niiv väsymisem merkkijä liijemmi
ei kukkaa hänessä huomanna oo!

Lie kilometrijä kymmenintuhansin
Pekka Suapillaan piästelly
– eikä liionj ihteesä siästelly –
tunturj latulaesten asijoeta ajjaessaa .
Piällysmiehev verj kuv virtoo suonissaa
toemeen tul lu on kaekkiin kanssa .

Varmaan sammoo mieltä oj jokkaene
että miestä parempoo
tuoho hommaa ei oes suatu
on Pekalla semmonel luonteel luatu!

Nyt juhlapäevees kuj juhlitaa
Sulle onnee ja terveöttä toevotaa
ja valoesia päevijä vanhuuven
– jos Sinä jollonnii tavotat sen!"

Siinähän se tuli "selevällä savolla"
kaikki ilmaistua,
mitäs siihen enään lisäämään!

Hiljaisuudesta tulimme.
Hiljaisuuteen palaamme.
Alkulähteeseen, rauhaan.
Siinä välissä
rahtunen aikaa,
muutama silmänräpäys
elämän selkosilla,
sen pitkospuilla pysyttelemistä,
ikuisuuden liekki rinnassamme.

(Anni Korpela, Onni Terävä
Kirjasta Minun rauhani)

Lämmin kiitos Tunturiladun johtokunnalle, kerhoille ja yksityisille tunturilatulaisille, jotka monin tavoin olette ottaneet osaa suruuni rakkaan Hemmon odottamattoman ja äkillisen poismenon johdosta.

Teitä kaikkia tervehtien

Elli Kivilaakso

Testattavana HUKARI

Markkinoille on ilmestynyt Taiter–Tuotteen valmistama Hukari, joka on tarkoitettu mm. retkeilijöiden käyttöön.

Tunturiladun kokeneiden eräretkeilijöiden ryhmä Terttu Civil, Aimo Kalenius ja Matti Rekola testasi vappuviikonloppuna Hukarin ja esittää siitä seuraavat kommentit.

Ryhmän mielestä Hukari soveltuu hyvin mm. puiden katkaisuun ja oksaisten puiden karsimiseen ja kantojen pilkkomiseen nuotiotarpeiksi. Sen painoa (500 gr) ei koettu painavaksi, mutta kiinnitys vyöhön on hankalaa, koska Hukarin ollessa kyljessä vyössä se painaa ainakin lyhyemmillä henkilöillä kylkiluita. Kotelosta otettaessa pelotti, kun terä näkyi koloista ja ensivaikutelma oli, että nyt terä viiltää käden. Kyseiset kolot poistetaan testiryh–män saamien tietojen mukaan. Onneksi terää ei saa väärinpäin koteloon.

Miinuksena tulivat mm. se, että Hukarilla veisto vaatii voimaa ja puukko on selvästi kätevämpi veistoväline.

Tuotekehiteltäväksi annettiin terän kulmien pyöristäminen kahvapäästä sekä paremman suojan saaminen käden ja teräosan väliin. Samoin todettiin, että vyölenkin materiaali oli heikkoa ja katkesi kevyesti painaessa, mutta tämän voinee helposti vahvistaa.

Lopuksi testiryhmä esittää, että Hukari soveltuu retkikäyttöön, mutta pitkille eräretkille sitä ei hevin ota korvaamaan puukko–kirves–saha –linjan jotakin osaa. Lähiretkille se sopii hyvin esim. reppuun pantavaksi tai kesämökin työkaluna sillä on runsaasti käyttöä.

Muistiinkirjasi
Antti Karlin

VAELLUSPOLUILTA

"Pojat Trondheimiin!"

Tuolloin tällöin sattuu vaelluksilla tilanteita, joista sitten myöhemmin nuotiotulilla kertoillaan yhä uudestaan ja uudestaan. Eräs tällainen tapaus sattui kohdalleni Kolbman karoliinivaelluksella, huhtikuussa 1982.

Kuusimiehinen partiomme oli kulkemassa vastakarvaan historiallista Karoliinien perääntymisreittiä Trondheimistä tunturien yli Ruotsin Handölin kylään. Olimme aloittaneet vaelluksen Storulvan tunturiasemalta ja kulkeneet viisi päivää kilpaa kiirehtivan kevään kanssa kohti Atlantin rantaa.

Storskarven-tunturin juurella vietetyn telttayön aikana satoi vaaksan verran märkää lunta, sortaen alleen pari telttaakin, ja koko aamupäivän pyrytti lisää samaa sorttia. Viimein pouliltapäivin ilma laantui sen verran että johtajamme, Matti "Armfelt" saattoi jälleen komentaa:"Pojat, Trondheimiin".

Kuljimme takkuavassa kelissä metsäisen kurun reunaa kohti Sondalenia, jossa tiesimme maantien ja asutusten olevan. Rinne kävi vähitellen jyrkemmäksi ja metsä tiheämmäksi. Ahkioni teki parhaansa törmätäkseen ja kaatuakseen, olin kai pakannut sen lähtiessämme huolimattomasti, siitä nyt vihat. Vaikeuksieni tähden olin vähitellen jäänyt muusta joukosta jälkeen, ja kun ahkioni jälleen kerran kaatui, näin toisten katoavan ladun mutkan taakse. Irroitin aisat valjaistani ja perin juurin tuskastuneena kiskaisin voimalla aisasta saadakseni ahkion takaisin ladulle ja pystyyn.

Hetkessä tapahtui sarja asioita nopeassa tahdissa. Aisan karabiinihaka oikeni, ahkio kierähti ympäri ja lähti omille ni risteilleet ajatukset, kun irronnut aisa kädessäni tyrmistyneenä katselin pulkan kulkua: "Ei se pitkälle pääse, törmää se puuhun, ... ei hitto, ... saisiko sen vielä kiinni, ... koski on sulana, ... ei kun perään vaan ja heti". Ahkio poukkoili puulta puulle kuin flipperipallo, väistäen kuitenkin jokaisen esteen. Lopulta se osui lumen peittämän pikkupuron uomaan, joka ohjasi pulkan vääjäämättä kohti valtoimena virtaavaa koskea.

Olin ehtinyt suunnilleen puoliväliin rinnettä, kun ahkio liukui tyylikkäästi virtaan, niiaten kauniisti, kuin isompikin alus vesillelaskussa. Verkkaisesti se kääntyi virran suuntaan ja alkoi lipua sen myötä. Lisäsin vauhtiani, ja niin teki ahkiokin. Samassa huomasin kauhukseni alavirran suunnassa koholle jääneen jään muodostaman komun, joka tuntui kuin imevän pulkkaani puoleensa.

Minulla ei ole selvää mielikuvaa kuinka suoriuduin alas purolle, reisiin ulottuvassa lumessa.

Viimein kuitenkin kahlasin koskessa epävarmoin jalansijoin, tavoitellen otetta ahkion aisasta, joka oli virrassa kääntynyt taaksepäin, kuin kiusoitellakseen minua. Onnekas sattuma ohjasi kuitenkin ahkion keulan päin kiveä, jolloin se kääntyi poikittain ja jäi viimein kahden kiven varaan keikkumaan keskelle kuohuvaa koskea, vain muutaman metrin päähän kaikki nielevästä komusta. Tartuin aisaan, vedin ja pysähdyin vasta ylhäällä rinteessä latu-uralla. Siellä sitten istuin melkoisen tovin ennenkuin sydän saavutti normaalitahdin.

Koko jupakkaan oli kulunut vain pari kolme sisällysrikasta minuttia. Olinpa kuitenkin onnistunut pelastamaan ahkioni Sondalenin maahisilta.

Näin kertoili: **Heikha**

Pohjoismaista tunturiretkeilyä vuosisadan ensimmäisellä neljänneksellä

Kirjoituskilpailu 1990
Avoin sarja: sijat 5–9
OSA II

"Veien är målet"-
Matka on päämäärä!

Ruoka

Kun nykyajan vaeltaja lukee vuosisadan alun retkiruokalistoja, hän havahtuu: "Retkimuonahan on miltei samaa kuin nykyisinkin!" Normaalisti ruokaa varattiin n. 10 kg henkeä kohden viikoksi. Mukaanotettavien listassa vuodelta 1900, kuivaa leipää tai laivakorppuja, voita tai margariiniä, säilyke- tai kuivaa lihaa, läskiä, jauhettua kahvia, sokeria, teetä, kaakaota, hernemakkaraa, sillipurkki tai kaviaaria, lihaliemikuutioita, höyrytettyjä kauraryynejä, kuivattuja hedelmiä, perunajauhoa, kondensoitua maitoa ja suolaa. Vuonna 1922 tehdyssä muonalistassa esiintyi edellisten lisäksi: sokerikorppuja tai piparkakkuja, vehnäjauhoja pannukakkua varten (ilman munaa ja maitoa), mannaryynejä, makaroonia, ruskeita papuja, kinkkua, savulihaa, kuivattua lampaanlihaa, juustoa, sardiineja, hanhenmaksaa ja happamia karamellejä.

Tuolloin käytettiin myös sellaisia erikoisuuksia kuin: kuivamaito, munapulveri, hernejauho ja keittokuutiot. Unohduksiin on jo jäänyt, että erästä tuntureilla tavattavaa etanalajia kehoitettiin - jopa valmistusohjein - syömään muonavarojen täydennykseksi! Lisäksi oli tapana ostaa saamelaisilta aina tilaisuuden tullen poronlihaa, kieliä ja luuydintä sekä kalaa. Vuohenmaito oli tavallista, mutta poronmaito ja -juusto sekä maassa säilytettävä juopmu - suolaheinämaito olivat jo tuolloin harvinaisia. Jos oli mahdollista täydentää muonavarastoa matkan aikana, saatettiin jättää jopa puoletkin muonalistan ruokamäärästä ottamatta mukaan.

Usein on lainattu 30 vuotta Sarek'ia tutkineen prof. Axel Hamberg'in sanoja: ''Viinaksia pitää täysin kaihtaa, mutta palattaessa rasittavan päivän jälkeen leiriin on pieni konjakki ihana, joskaan ei välttämätön asia''.

Vain vähän myöhemmin - 1930-luvun alussa - tulivat käyttöön esim. matalassa paineessa kuivatut muonat sekä myrskykeittimet, vaikka se tuntuukin nykypolven retkeilijästä vaikealta uskoa.

Kulkeminen

Kun asiaan oli paneuduttu, ei leiriytymistä pitkän Kölivuoriston korkearinteisissä laaksoissa - parhaimmillaan alppiruusuniityillä varjostanut muu kuin huoli vaihtelevasta säästä. Suosiiko se vai muuttuuko viikkojakin kestäväksi, kaiken kastelevaksi sateeksi.

Vaellusporukan oli ratkaistava varusteiden kuljetusongelmat jo etukäteen - retken suunnitteluvaiheessa. Taakat olivat yleensä epäinhimillisen raskaita. Kun varustus painoi todella paljon, pyrittiin kuljetusongelma ratkaisemaan mahd. hyvin esim. vuokraa malla pororaito hoitajineen. Ongelmana oli näiden vuokrallesaamisen vaikeus, varsinkin sääskiajan poroille asettamat rajoitukset olivat esteenä. Jos raito oli kuitenkin saatu vuokratuksi, oli pääsy kaikkialle runsaillakin varusteilla mahdollista. Hyvä ratkaisu oli myös kantohevosen vuokraaminen, jolloin voitiin edetä myös ratsastamalla. Huomattavasti yleisempää oli kuitenkin kantaja-oppaan (fjällförare, bergförare, patentfører) tai useammankin palkkaaminen. Tämä maineikas ja maaston hyvin tunteva ammattikunta erottui hyvin tavallisesta paikallisväestöstä. Sen nimi, tehtävät ja taksat olivat lailla vahvistetut. He saattoivat työskennellä kaukanakin kotiseudultaan.

Kantamuksen enimmäismääräksi oli vahvistettu Ruotsissa 17 kg ja Norjassa 12 kg + omat varusteet. Kuningas oli vahvistanut taksat vuonna 900 seuraaviksi: kantaja 1,25 kr/peninkulma, soutaja/sauvoja 1,25-1,40 kr/pnk, koskenlaskija lisäksi 0,75-3,00 kr/pnk. Poron vuokra oli 3,00 kr/pnk ja hevosen 5,00-6,00 kr/pnk. Lisäksi oli oppaalle maksettava päiväraha ja kohtuullinen paluumatkan korvaus. Päiväkorvaus voitiin sopia myös maaston mukaan ja paluupäivistä maksu oli yleensä puolet siitä. Sopiminen vei tavallisesti runsaasti aikaa. Usein palkattiin myös joku paikallisista asukkaista kantajaksi, jotka käteisen rahan puutteessaan olivatkin kiitollisia työtilaisuudesta. Kannettavan tavaran määrä pyrki tällöin nousemaan hirvittävän suureksi - jopa 50-100 kg:n välille. Eikä opastoiminta aina ollut yhtä onnistunutta. Täysin omaan apuun tukeutuivat vain kokeneet tunturivaeltajat.

Päivätaipaleiden pituudet olivat samat tai pidemmät kuin nykyisin. Usein retkien syynä ei ollut pelkkä vaeltaminen, sillä sen aiheena saattoi olla: kalastus, puolitieteelliset tutkimukset, varusteiden kehittely, tunturivaeltamisen kehittäminen tunturiurheiluksi tms. Saamelaisia pidettiin parhaina oppaina. He kuuluivat ikäänkuin luontoon ja heidän kykyään löytää paras reitti pimeässä ja myrskyssä sekä tehdä tulet kaikissa olosuhteissa pidettiin melkein yliluonnollisena. Varakkailla tunturivaeltajilla saattoi olla palkattuina kantajina kokonainen "armeija". Kantaja-oppaiden käyttäminen jäi pois vasta 1940-luvulla. Aika oli jo toinen. Varusteita ja vaellustekniikkaa kehitettiin voimakkaasti ja siirryttiin kohti itsenäistä ja omaehtoista kulkemista.

Paitsi esikuvina ja vaikuttei-den antajina oli saamelaisilla tärkeä osa ratkaistaessa retken muona- ja yöpymiskysymyksiä. Heidän kesä- ja talvileiriensä paikat olivat kulkijoiden tiedossa. Niille poikettiin uteliaisuudesta, mutta myös lisämuonan ostamista sekä yöpymistä varten kotakansan keskuudessa. Yöpymistä saattoi kuitenkin varjostaa pelko luteiden saamisesta. Yöpymisen aikana niiden torjuminen oli aivan toivotonta. Yleensä kotavarvut kyllä vaihdettiin useammin kuin lakanat kaupungissa. Saamelaisten turvekammit olivat kaikkialla tunturialueilla yleisessä käytössä ja heidän jutaamakeinonsa auttoivat myös muita kulkijoita. Tutustuminen puolin ja toisin tapahtui yleensä helposti, vaikka tavat olivatkin kovin erilaisia. Usein saivat kulkijat ihmetellä saamelaisten tietoja ja taitoja, mutta myöskin joidenkin aineellinen hyvinvointi kiinnitti huomiota.

Pitkän taipaleen takana pohjoisessa odottivat kulkijoita rehevät laaksot, mutta myös karut ja arktiset seudut, vaikeat jokien ja lumisiltojen ylitykset sekä nousut jäätiköille ja korkeille huipuille. Kuljettiin yhä kauemmaksi ja "valloitettiin" lisää uusia tunturihuippuja. Opittiin taitoja selviytyä omin neuvoin luonnossa ja luonnon ehdoilla. Tuolloin luotiin perinteet tämän päivän eräretkeilylle. Kuljettiinpa ennenkin!

MATTI ISOTALO

KAUKORETKELLÄ 20 vuotta sitten

(Päiväkirjamuistiinpanot Suomen Lapissa 1—11.5.1971)

Kaukoretkellä oli mukana 15 Ladun jäsentä, johtajana tekn. Tapani Piirainen Turusta (Oaivi-Tapsa), muita mm. Pekka Huttunen Pieksämäeltä, Olavi Oikarinen ja Kauko Härkönen Iisalmesta, Pertti Paljakka, Kotka, kaksi naista, Liisa ja Lempi, maj.evp Leo Kojo, "Eraus-Eikka", Kalle Liimatta, Kauko Komulainen, Yrjö Klemetti, Heino Kurkinen ja kirjoittaja, Teuvo Väisänen. - Alunperin lähes kolmiviikkoiseksi suunniteltu retki typistyi lumen puutteeseen, niin, että Pekka Huttunen ja Iisalmen pojat vetivät viimeisinä pulkkansa puhki aina Kaamaseen saakka 12 . 5 . Mutta asiaan!

2.5.-71 Muotkan Ruoktu. Yön vietimme tuvassa Toangonoaivi. - Herätys viideltä, aamupalalle ja taipaleelle. - Aamun yllätys: auringonpaiste vaihtunut kevyeen, lauhaan, tiheään lumisateeseen. Ei näy kauas. Rinkat selkään ja ahkiot perään ja hitaasti mutta varmasti kohti pohjoista. Kello 11.30 tulimme Kielajoelle, jossa Ykä pudotti toisen jalkansa veteen. Kahvitauon jälkeen alkoi aurinko paistaa. Johtaja jäi välillä jälkeen (voiteluvaikeuksia). Mieliala hyvä, vaikka matkanteko olikin hidasta .

Erottiin Kielajoesta ja suunnattiin lähes länteen tavoitteena Soakkimahki-järvet. Pulkanvetäjillä pysyi tasainen tahti, jonka välillä pysäytti vetäjän suunnanottotauko. Rinkkamiehet kirmailivat milloin edessä, milloin sivulla (Yrjö ja Kauko K). Leo Kojon vetämä kaminapakkaus hirvitti: se muistutti erehdyttävästi pommia! Keskustelimme Yrjön kanssa porukan jäsenten kunnosta, ainakaan Kainuun pojilla ei tulisi olemaan vaikeuksia muuten kuin hitaudessa. Joku puhui jo oman porukan perustamisesta, mutta onneksi se ei saanut tulta sillä karttojakin oli mukana vain peruskartan epätarkka suurennos. - Retken ainutkertaisuus viehätti ainakin minua.

Päivä pysyi kirkkaana iltaan asti. Ylitimme Utsjoen-Inarin poroaitarajan. Kalle esitti matkan jatkamista pidemmälle, koska keli parani. Vetäjä esitti reitin, joka hyväksyttiin, mutta kuinka ollakaan: tulimme kookkaalle järvelle, joka siis oli jompikumpi Soakkimahki-järvi, ja omanarvontuntoani kohotti tietysti, kun väitin Piiraiselle, että järvi oli vasemmanpuoleinen. Kauko kipaisi oikealla olevalle harjanteelle ja ilmoitti siellä olevan toisen järven. Havaitsimme rannalla pienen kämpän ja Lempi esitti sitä yöpaikaksi. Kauko tarkisti kämpän ja ilmoitti sen mitat: 2 x 2 metriä. Olin esittänyt hiljaisen toivomuksen Kallelle ja Heinolle, että levättäisiin vain 4-5 tuntia, jatkettaisiin yökelillä ja huilittaisiin päivällä. - Leväytin louteen kämpän viereen, Ykä laitteli ruokaa ja sitten makuupussiin. Kävaisin kuitenkin tekemässä avannon ja kokeilin onneani, mutta ei ollut Ahti kotona. Lapin kuulas ilta kaukana ihmisten ilmoilta. Jossain vastarannalla on 1936 tehdyn kartan mukaan sijainnut lapin kota.

3.5. HUH!! Kalle ulvoi Isoa Sutta hereille noin kello 1, sitten kello 3, jolloin jo Iso Susikin vastasi ilmoittaen rannalla vallitsevan -18 asteen pakkasen. Minua ei ihme kyllä palellut, kiitos Joensuun Jussin makuupussin, mutta Kauko K:n leuat pitivät hirveää kalinaa, joka hiljeni vasta Kallen "starttinesteellä". ("Minnoon apsolutisti", väitti Kauko.) - Iso Susi ilmoitti lähtevänsä jo matkalle. Lähdimme tasan neljältä. Rinkka minulle, valjaat Ykille. - Lämpeni hitaasti.

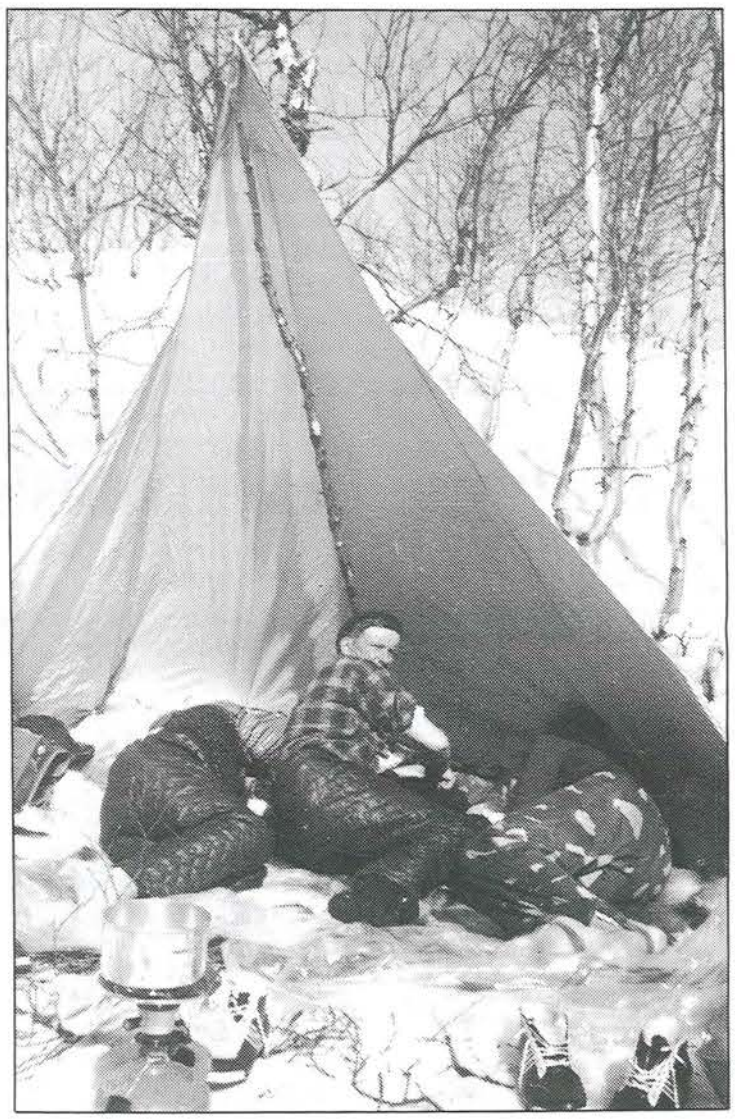
Kiertelimme aapoja, vasemmalla Muotkatuntureiden laet jäivät taakse. Löysimme pitkän aavan, joka melkein nukutti Heinon. Hiihtelin yksin vasemmalla ja joutessani mittasin suksilla matkanopeuden:16,5 min/km ilman pysähdyksiä. Sitten alkoi vähittäinen nousu. Filmaaja-Eikka jäi kuten tavallista viimeiseksi, hän ja Liisa tulivat taukopaikalle vasta meidän syötyä.

- Kuivunutta tunturikoivikkoa! Kuuluisaa koivupistiäisen tuhoaluetta. Mahtaa olla kesäisin ankea näky. Nyt sitä voi kuvitella vaikka omenapuurinteeksi.

Tavoitteena oli Kevon luonnonpuiston nurkassa oleva Luobmusjärvi. Jossain vaiheessa ilmoitti Tapsa matkaa olevan jäljellä 6 kilometriä, mutta todellisuudessa sitä löytyi puolet lisää. Omaa sijaintia oli vaikea tarkistaa, kunnes eräällä rinteellä pikanousun jälkeen näimme korkealla laella radiomaston. Se oli tietysti Ailigas. Sakean lumipyryn jälkeen kirkkaassa auringonpaisteessa etujoukoksi eronnut 6-henkinen porukka pääsi pikamarssissa järven ylitettyään kämpälle, joka oli lukossa! Siispä loue pystyyn, ruokaa, juomaa, vaatteiden vaihtoa ja elämä hymyili jälleen! - Muitakin alkoi tulla, Härkönen poikki niin hengeltään kuin muutenkin ja myös aisa. Hän ilmoitti matkansa päättyvän tähän. Arvasin, että varmaan jatkaa levättyään, niinkuin sitten tekikin. Meitä viittä ei tuntuneet huolet painavan. Susi ilmoitti levätävän seuraavan päivän iltaan. - Kasvot palaneet useimmilla.

4.5. Lämmin yö. Kalle kävi aamulla ongella ja sai pienen nieriän eilisen matikan lisäksi. Heti aamulla vieraita: kolme geologia Ailigakselta. Kelkan jyrinä ei oikein tuntunut sopivan maastoon.

Putkiharsoa auringon polttamien kasvojen suojaksi Pertti Paljakan varastoista - lääkärinä hän tietää. Pojat jo paidatta, lämpötila auringossa + 14 astetta. Iso Susi lähti jatkamaan aikaisin, me

vasta varttia vaille viisi i.p. Järveltä nousimme kurua pitkin todelliseen Lapin maisemaan, loistava ilma ja loistava keli. Yli 4 km:n tuntivauhdilla tulimme Njaugoaivin kupeessa uudelle kämpälle, jota vieraskirjan mukaan pari vuotta aikaisemmin oli UKK:kin käyttänyt. Puolitoistatuntinen mukava tauko.

Haikein mielin jätimme kämpän, Kojokin viritti laulun ja laskimme joelle, josta ylipääsyä piti hiukan etsiä. Löytyi kuitenkin kantava kohta ja niin nousimme aukeille Akujärven aavoille (ahku= vanha lapin akka). Järven rannalta pilkisti klo 23 .30 kahden hengen kämppä. Taivas meni pilveen ja yhtäkkiä tuuli toi lumija räntämyrskyn. Kiireellä ja yhteisvoimin teimme. Kojon "sissikatoksesta" löytyi makuusija kahdeksalle. Ilta vaeltajaa ajatellen Lapin tylyin.

5.5. Paljakka ravisteli minut kipinävartioon kello 7. Viiden tunnin uni oli virkistänyt ihmeesti, vartioin lopun aamun ja kaminan hoito nosti hien pintaan. Poltin siinä ohessa sukkianikin. Kalle heräsi ja päätimme käväistä pilkillä. Ei nykyn nykyä, mutta mieli oli virkeä. Lämmintä oli jo + 5 astetta, aurinkokin pilkotti riekaleiden seasta. Yöllinen vesisade oli pehmittänyt hanget. Eraus-Eikalla lumisokeuden oireet.

Niin jätimme Akujärven mökin ja nousimme tunturiaavoille jatkuvasti kiiveten. Minun vuoroni oli kantaa rinkkaa, joten helppoa oli nykytellä matkueen puolivälissä ja napsia rusinoita taskusta. Melkein nukuttavaa vauhtia jatkoimme Paistuntureita kohti. Iso Susi ehdotti voitelutaukoa, meidän voitelumme oli onnistunut 101 %:sti. Retken mahtavimmat tunturimaisemat avautuivat eteen Paistuntureiden tultua näkyviin. Vetäjää odotellessa käytin paitaanikin pois.

Alkoi yhtäjaksoinen nousu, jota kesti samanlaisena kolmisen tuntia. Häikäisevä valkoisuus ympäröi joka puolella ja se vaati vielä toiset aurinkolasit toisten päälle. Kiipesimme Utsjoen korkeimmalle huipulle, josta näkyivät jo Norjan Ruijan korkeat lumet. Tauon jälkeen monikilometrinen alamäki, alhaalla tuulinen kahvituokio. Vetäjä osoitti suunnan ja sain porskutella pehmyttä soselunta etumiehenä yhdessä Kaukon kanssa, jolla myös oli vain rinkka. Tulimme Nilijoelle ja alamäessä autoin Eikkaa, joka oli jo melkein sokea. Tohtori-setä lääkitsi silmiä ja päätimme leiriytyä joen haaraan. Iltatoimien jälkeen seurasi lämmin yö.

6.5. Hyvin ainakin nukutti! Lumi senkun pehmiää, vesiarvo 9/10. Kairasimme joella kairan kiveen ja kalakeitto jäi saamatta. – Kirjoitan tätä juttutuokiolla naapurilaavulla. Pojat aloittivat juuri räiskäleen paiston.

Päivä kului jutustellen, ruuanlaiton ja sääntarkkailun merkeissä. Eikkaa pidettiin visusti teltassa tiukat UV-lasit silmillä. Noin voi käydä, kun ahkeroi liikaa kaitafilmikameran kanssa ilman aurinkolaseja. - Illan tullen alkoi seljetä, tuuli jäähtyi ja päätettiin jatkaa kello 9-10 maissa jokea pitkin. Lumi oli sellaista, että suksella se putosi löpsahtäen kymmeniä senttejä alas. Alku oli vaivalloista, sillä ura tuli pohjia myöten. Ykä aukaisi latua ja lopulta päästiin moottorikelkan jäljille, joka kesti jotenkuten. Puoliyön maissa tultiin Tenon laaksoon.

7.5. Nuvvuksen kylässä pidettiin pieni tauko. Ihmettelin hiihdettäessä erään talon takapihan poikki tunkiolle heitettyä poron selkärankaa, mutta tarkempi tutkimus osoitti sen lohen tukirangaksi! – Pieni pakkanen kovetti hangen ja pitkin Tenojokea matka kävi joutuin. Mieleen tuli kesäinen turistien suosima lohijoki, joka veteli viimeisiä talviuniaan. Kettu viipotteli risteillen edellämme kuin ihmetellen matkuetta, pari poromiestä tuli moottorikelkalla vastaan. Kuuden ja puolen tunnin yhtäjaksoisen hiihdon jälkeen pysähdyimme nukkumaan Tenojoen saareen (Norjan maata) jossain Lohikasteen tienoilla. Kalle veti lumisokean ErausEikan kelkkaa. 'Yö'=päivä nukuttiin hyvin. Heräsin siihen, että Kojo ja Paljakka lähtivät jo kohti Utsjokea, joka oli heidän matkansa määrä.

– Kahvin jälkeen tuli hälyttävä uutinen pomolta: ellei kelit parane, vaellus päättyy Utsjoelle. Pientä pettymystä, vaikka kotaikävä oli joskus vaivannutkin. Kaukon puheet alkoivat osoittaa myös, että hän oli saanut tarpeekseen. Kallen ja Heinon myöntyminen kävi hiljaisesti. Puhuttiin Ykän kanssa kalastuspäivistä, mikäli retki keskeytyy. Tuntuu jotenkin keskeneräiseltä.

Kamppeet pistettiin kuitenkin kasaan ja otettiin tavoitteeksi Utsjoki, jonne pomo sanoi olevan matkaa 45 km. Lähdimme taas etujoukkona pitkin Tenoa,

maisema pysyi koko ajan samanlaisena, - tunturikoivua kasvavaa loivempaa tai jyrkempää rinnettä, edessä joenmutka, jonka takaa maiseman voi taas arvata. Jää oli jostain kohti puhki, josta näki, ettei Tenossa talvella paljon vettä virrannut. Parin tunnin hiihdon jälkeen pysähdyttiin suojarinteelle Norjan puolelle kahvia ryyppimään. Rajavartijain helikopteri ei kai huomannut maihinnousseita suomalaisia, niinkuin ei laavujammekaan äskeisessä lepopaikassa. - Junnaamista jatkui, tasaista, tasaista, tasaista hankea. Ollapa tuolla ylhäällä ja auringonpaisteessa! Rinkka ei tuntunut painavan, hiihtelin keulassa ja ns. ison mutkan jälkeen ohjasin letkan rantaan, jossa ruokailutauko. - Kalle lauloi tapansa mukaan: "Älä tule pakkanen meille, meillä on pienet lapset ja vanha sairas äiti...". Joukko oli taas kasassa.

Pysähdyspaikasta n. 3 tunnin hiihdon jälkeen (10,5 tuntia lähdöstä) näkyi suoran päässä Utsjoen Ailigas mastoineen. Riuhtaistiin tormälle. Kauko puhui silmät omituisen kirkkaina autojen lähtöajoista ja ryhmäpäätökseksi tuli matkamajan turvallinen lämpö yösijaksi niin monen "hankikiepin " jälkeen. Kello oli 6 aamulla.

8.5. Menimme siis sisään, kontrasti louteen ja hotellityyppisen huoneen välillä oli liiankin suuri. Välittömästi sänkyyn kylpyammeen jälkeen.

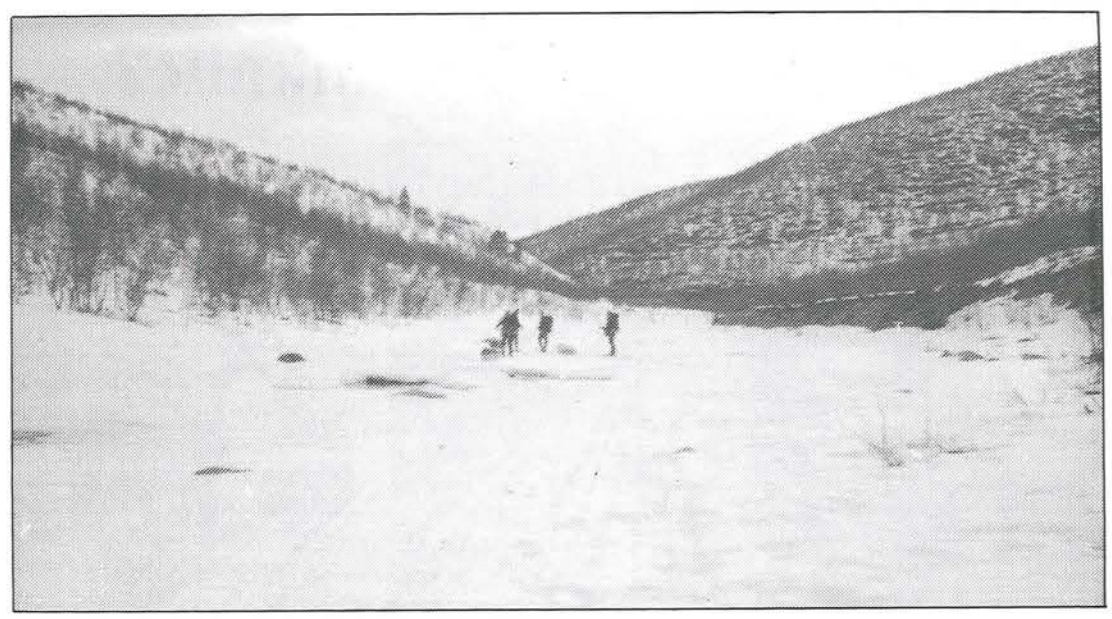
Kello 15 herätti Kalle saunaan. Pojat kävivat kuin pistäytymällä ja heittivät vaisut jäähyväiset susivaellukselle. Saunan jälkeen laitoimme Ykän kanssa kenttäaterian, lihapurkki ja näkkileipä maistoivat. Kävimme kylällä reippaan kävelyretken, kortti kotiin ja uudelleen nukkumaan.

9.5. Äitienpäivä. Heräsin kello 8, ei edes Pekka Huttunen kuorsannut yöllä. Pojat jäivät nukkumaan, kun lähdin aamulenkille. Hanki oli melko kantava. Tultuani oli Ykäkin jo ulkona ilmaa haistelemassa ja menimme kahville.

Päivä kului "joutavan värkkäilyssä". Harmitti, että susivaelluksella jäädään näin pitkäksi aikaa paikalleen. Ostin kaksi karttaa ja mietin matkan jatkamisen eri vaihtoehtoja. Neuvottelun jälkeen tyydyimme Ison Suden ehdotukseen toistaiseksi. - Illan suussa nukkumatuokion jälkeen aloimme pakata ahkioita. Iltasoseessa laskeuduttiin Utsjoen jäälle ja otettiin tavoitteeksi Inari.

Alku oli löpsöttelyä, ladunetsimistä ja seisottelua, mutta kahvituokion jälkeen (klo 24) vauhti parani ja varsinkin Pekka Huttusen torjuttua Tapsan ehdotuksen yösijasta mentiin kymmenkunta kilometriä huippuvauhtia. Loukkaantuiko vetäjä? Niin arveli Pekkakin. Muutamissa paikoissa oli vaikeuksia päästä koskien sivua, mutta yli 30 kilometriä kuitenkin tuli vedetyksi. Pysähdyttiin vasta kello 6 aamulla erään lammen rannalle, johon aurinko mukavasti paistoi (+ 17) ja kosken kohina kuului. Laavuvaate suoraksi hangelle, "oravannahka" alle ja makuupussiin paljaan taivaan alle.

10.5. Päivä meni nukkuessa. Kun heräsin paistoi aurinko suoraan pään takaa, kello oli 13.30. - 0tin tunnin selälle aurinkoa, Ykäkin heräsi ja aloimme keitellä kaakaota. Iso Susi nousi myös puunsa juurelta askareilleen, joilla ei tuntunut olevan kiirettä.

Kävin koskea katsomassa ja löysin pohjasta jonkun turistin uistimen. Ilta viileni sopivasti, pettymystä tuotti vain tieto, että seuraava pysähdyspaikka oli jo kahdenkymmenen kilometrin päässä. Hyvällä kelillä voisi aivan hyvin mennä puolta kauemmas, sillä lumi voi loppua ja silloin on hiihdot hiihdetty. "Jos valtaa mull'ois enemmän". . . , niin jatkaisin, sillä tännehän tultiin vaeltamaan eikä makaamaan. Mutta olin vaiti. Kirjoittelin päiväkirjaa, kävin Pekan kanssa rinteessä ja hakkasin kaatuneesta hongasta komean pahkan irti matkamuistoksi. Pekan ja Ykän kanssa juttelimme sitä sun tätä, joimme kahvia ja odottelimme toisten joutumista.

Lähdimme klo 21, jokivarsia, pieniä järviä ja lompoloita seuraillen. Monen kosken kohdalla näytti tie katkeavan, mutta aina eteenpäin päästiin Kunnes - noin parin tunnin taivalluksen jälkeen Tapsa Iso Susi ilmoitti, että hänelle riitti! Hän jää muutamaksi päiväksi leiriin lepäämään, se, joka haluaa, voi jatkaa.

Muut halusivat, Eraus-Eikka vain ilmoitti, että hän on niin monet kerrat Tapsan kanssa kulkenut, ettei hän kaveriaan jätä. - Viisi jatkoi siis.

11.5. Hiihdimme viisistään yön, viimeksi Mierasjärven kahdeksankilometrisen selän. Yhteisestä sopimuksesta nousimme siinä maantielle. Kolme yritteliästä, Pekka Huttunen, Kauko Härkonen ja Olavi Oikarinen häipyivät horisonttiin rinkkoineen, pulkkineen...

Susivaellus on osaltamme päättynyt. Kello on 8.30 ja istumme kilometripylvään juurella. Lappu osoittaa Utsjoelle olevan 51 km ja Inariin 75 km. Ohi kulkenut Lapin mies ilmoitti linjaauton pian saapuvan. Aurinko lämmittää raukaisevasti. Keittelimme soppaa, ensimmäinen annos tosin kaatui, mutta mitäpä sillä enää. - On hiihdetty kymmenen päivän aikana 230 km, joista päivistä kaksi huilattiin. Ehkä viikkoa aikaisempi lähtö olisi auttanut. Nyt tästä tuli tällainen tynkä. Harmittaa vähän sekin, että vetäjässä ilmeni haluttomuutta jo aikaisin, ties mistä syystä. Nuorempi, raisumpi ja puheliaampi olisi voinut olla. Rahaa on vai 16 mk, ellei se riitä, on sanottava, että niin pitkälle kuin sillä pääsee, ja käveltävä loput. Bussi taitaa tulla jo.....

1.4.1991

Teuvo Väisänen, OKTA

TUNTURIUUTISET

Tällä palstalla julkaistaan pieniä uutisia joista ei ole yleisesti tiedotettu, mutta jotka ovat tunturiretkeilijöille tärkeitä. Tiedot autiotuvista, silloista, reiteistä ja muista rakennelmista sekä säännöistä ja rajoituksista, yleensäkin kaikki muutokset Lapin retkeilyalueilla, voidaan tuoda tunturilatulaisten tietoisuuteen tässä. Harkitusti voidaan myös huhujakin julkaista. Silloin niille saadaan joko vahvistus tai ne voidaan osoittaa perättömiksi.

Ilmoittakaa Lapin retkeilyalueiden asioista palstan toimittajalle: Matti Rekola os. Rintamäenkatu 29 G 14 33820 Tampere. Puh. 931–652563

FINNMARKSVIDDA

Finnmarksviddan laajan ylätasangon koillisosassa tunturit kohoavat yli kilometrin korkeuteen, mutta muualla tunturit ovat matalia ja loivapiirteisiä. Muutamat retkeilypolut halkovat tätä autiota aluetta, mm. Karasjoen ja Altan välinen vanha postipolku. Polkujen varsilla on eräitä tunturitupia sekä autiotupia.

Tunturituvissa hinnat ovat 60 - 90 NOK/vrk, riippuen siitä, millä puolella yöpyy ja millaista jäsenkorttia näyttää. Tunturituvat Suossjav´ri ja Jer'gul sijaitsevat Karasjok - Kautokeino tien varressa, reittien lähtöpaikoissa. Ravnastua sijaitsee Assebaktelta lähtevän polun varressa ja Mallesjåkka Jiesjav'rin kaakkoispuolella. Joat'kajav'ri ja Tverrelvdalen löytyvät Jiesjav'rin ja Altan väliltä.

Autiotupia on tiedossa ainakin kolme. Näistä Jiesjav'rin lounaisrannalla oleva autiotupa käy vain tilapäiseksi myrsky- ja sadesuojaksi. Kämpästä puuttuu laverit, kamina, polttopuut ym. Reinbukkelvan ja Bojobaeskin pienet neljän hengen tuvat ovat postipolun varrella Jiesjav'rin pohjoispuolella. Bojobaeskin tupa on talvella lukittu.

Autiotupia ei ole merkitty norjalaiseen karttaan 1:50 000, mutta Turistikartassa 1:400 000 ne näkyy. Tuvat omistaa Alta og Omegn Turlag.

☆

POHJOISIN RUOTSI

"Käsivarren" alla Ruotsin pohjoisimmassa osassa on tilaa kulkea. Yksi tunturitupa, Pältsastugan ja pari "Vindskyd"-tuulensuojatupaa antavat suojaa vaeltajille. Vanhat porokämpät ovat röttelöitä ja uudet ovat lukossa. Parikymmentä "Skydsrum"-bunkkeria rakettien ampuma-alueella ovat tiiviitä, mutta kalseita suojahuoneita.

Könkämäenon varressa, Ruotsin puolella, on muutama majoituspaikka. Kummavuopion, Keinovuopion, Saarikosken ja Naimakan talojen yhteydessä on majoitustupia, joissa täydellinen varustus omatoimiseen "huusholliin".

Keinovuopio, Saarikoski ja Ropinsalmi ovat sallittuja rajanylityspaikkoja, kun mukana ei ole tullattavaa tavaraa.

Suomen puolella, "Neljän tuulen tien" varressa on myös sopivia mökkikyliä vaellusten alku- ja lähtöpisteiksi.

☆

KEVON RETKEILYREITEILLE MUUTOKSIA

Tulevana kesänä rakennetaan Kevon luonnonpuiston alueelle uusi reitti Kamajoen suusta Kuiville sekä edelleen puiston rajalle Njavgoaiville. Myös Fiellun telttailualueen varustusta tullaan parantamaan. Työt ovat valmiina vasta elokuussa 1992.

Talvella 1992 Kevon alueelta on ilmestynyt myös uusi ulkoilukartta (1: 100 000) .

☆

LUVATTOMIA ERÄKÄMPPIÄ INARISSA

Inarin erämaihin on rakennettu kymmeniä luvattomia mökkejä. Eräät mökit liittyvät läheisyydessä harjoitettavaan kullankaivuuseen, mutta suurin osa on ulkopaikkakuntalaisten omaan "virkistyskäyttöönsä" rakentamia. Osa mökeistä on rakennettu jopa suojelualueelle.

Inarin kunnan rakennustarkastajan mukaan hankalimpaankin paikkaan rakennettu mökki paljastuu helposti. Viranomaiset ovat ryhtymässä toimenpiteisiin luvattomien rakennusten purkamiseksi. Mökit laitetaan totaal.isesti nurin, lasku lähetetään rakentajalle ja valvontaa tehostetaan.

Miksi juuri Kurjenrahkalle?

Viime kesänähän vietimme mukavan viikon lasten retkikurssin merkeissä Kiisalla kymmenen reippaan (9-14 v.) kurssilaisen ja kahdeksan vetäjän voimin. Kun nyt ensi kesäksi ei ole suunnitteilla vastaavaa kurssia Lapissa, miksipä emme retkeilisi vaihteeksi Kurjenrahkalla.

Kerron hiukan millaista aluetta tämä pidennetyn viikonloppuretkemme kohde on.

Suunnitteilla oleva kansallispuistoalue koostuu kolmesta erillisestä osasta: Kurjenrahkan ja Vajosuon keidassoista sekä Pukkipalon aarnialueesta. Suotyyppien monipuolisuus, linnuston runsaus ja erämainen tunnelma ovat kiehtoneet niin retkeilijöitä kuin tutkijoitakin. Turun yliopisto on käyttänyt aluetta jo pitkään opetukseen ja tutkimukseen.

Suolla kulkeminen on jännittävää mutta turvallista - kosteistakin paikoista kokenut retkeilijä löytää kannattavat mättäät oikeiden opaskasvien avulla, vain tummiin mutaisiin kohtiin kosteitten lampareitten keskellä pitää varoa astumasta. Suo on vuodenajasta toiseen värikylläinen - eri rahkasammallajit vaihtelevat kirkkaanvihreästä tumman punaiseen. Suon elämä on ankaraa ja männytkin käkkyröitä.

YHDEKSÄN KUNNAN RAHKA

Kurjenrahka kuuluu yhdeksän kunnan alueeseen. Kuhankuonossa näistä 8 yhtyy Kuhankuonon rajapyykkiin. Kurjenrahkan eteläreunassa on Tunturikerho Login, Laaksosen maalle, pystyttämät turvekammi ja kota. Matkaa Turusta Kurjenrahkalle on n. 35 km.

Yli puolet suosta on rämettä: ikivihreät männynkäkkyrät kipristelevät seuranaan vaivaskoivuvarvikot ja alkukesästä suopursun huumaava tuoksu ja alkusyksystä kanervien kukkarunsaus lumoavat kulkijan. Suuhunsa voi nappailla juolukan aivan turhaan väheksyttyjä aromikkaita, vahapäällysteisiä marjoja. Hyvänä marjavuonna lakkoja tulee kymmeniä litroja ja karpaloita vielä ruhtinaallisesti enemmän. Rahkanevan ja lyhytkortisen nevan tyyppikasveja ovat mm, tupasvilla sekä hyönteisiä pyydystävät kihokit, myös mm. raate, järviruoko, vehka, pullosara, suokorte ja jouhivihvilä löytyvät täältä. Sammalten monimuotoisuus on huikea: pelkästään rahkasammalia on Kurjenrahkalta tunnistettu 14 lajia. Allikoiden märiltä reunoilta tapaa happamassa ympäristössä viihtyviä suokasveja: leväkkö, luhtavilla, valkopiirtoheinä, mutasara sekä reheviltä järviltä tuttu ulpukka.

Suon kahdeksassa saarekkeessa kasvillisuus on tyypillistä kangasmetsän kaunista puolukka- ja mustikkavarvikkoa mäntykukkineen ja vanamoineen. Mustasaaressa on pieni OMT-tyypin lehto. Yksi kymmenmetrinen ja tusinan verran 2-4-metrisiä metsälehmuksia sekä jokunen tervaleppä värjöttelevät jyhkeiden kuusten katveessa. Lehdon aluskasvillisuudessa ei ole vaateliaita lehtokasveja, sinivuokkoa ja käenkaalia kylläkin. Maaperässä möngertää runsaasti kastikoita kielojen juuristovanojen joukossa.

HIRVESTÄ SAMMAKKOON

Suon nisäkkäistä näkyvin on hirvi. Kettuemo touhuaa kortteikossa, lumikon jälkijono sujahtaa talvella myyränkoloon, mäyrä ja supikoira ovat vakituisia eläjiä rahkalla tai sen laitametsässä. Pienimmistä jyrsijöistä vain metsäpäästäinen on yleinen. Heinäkuun helteellä kulkijan edeltä pakenevan sisiliskon rapsahdukseen pitää varautua suon kaikissa osissa. Sammakon ja kyyn lisäksi myös viitasammakko ja vaskitsa elävät rahkalla.

PERHOSET JA KAIKKI PIENIMMÄT

Ensimmäiset nokkosperhoset nähdään suolla jo huhtikuun puolivälissä. Millä tahansa suolla ei, ei ainakaan ojitetulla, lentele edes yleisiksi lunnehdittuja suonkeltaperhoa, suohopeatäplää, juolukkasinisiipeä tai rämekylmänperhoa, mutta Kurjenrahkalla on näiden lisäksi vakituinen kanta myös kahdella silmälläpidettäväksi luokitellulla hyvin kauniilla hopeatäplälajilla: muurain- ja rahkahopeatäplällä. Molempien toukat elävät suomuuraimella. Niitä kumpaakaan ei pidä kerätä, ei myöskään laitametsän täpläpapurikkoa, vaan valokuvaaminen on oiva keino taltioida niiden näkeminen. Eräät yökköset, joita yleensä pidetään yöperhosina, lentelevät myös päivällä. Herttakangasyökkönen ja keltahopeayökkönen puuhastelevat suopursun kukilla kirkkaassa auringonpaisteessa. Harvinainen suoiltayökkönen ja koko joukko muita yökkösiä, kehrääjiä ja mittareita ovat aitoja yöperhosia. Mustavalkoinen vanttera rämemittari ponnahtaa lentoon kulkijan askelten säikäyttämänä, mutta oikeastaan Kurjenrahka on kuulu rämepörhömittaristaan, joka lentää rämeellä yhtäaikaa ensimmäisten suolla näyttäytyvien nokkosperhosten kanssa.

Hämähäkit ovat Kurjenrahkan perusteellisimmin tutkittu selkärangattomien ryhmä. Peukalonpään kokoiset ristihämähäkit ovat helpoimmin havaittavissa. Niiden verkot saalistavat männynkäkkyröiden välillä ihmisen naaman korkeudella, kuten jokainen suolla edes joitakin kymmeniä metrejä tallusteleva voi todeta.

KURKIEN SUO

Kurjet - Kurjenrahkan juhlavimmat linnut - saapuvat suolle täsmällisesti hyvin aikaisin maaliskuun lopulla tai huhtikuun ensimmäisinä päivinä, kun suo on vielä suurimmalta osaltaan kantohangen kattama. Auringon noustua huurteesta valkean nevan laidalta jokin kurkipari kajauttaa yhdessä jyhkeän ilmoituksen, jonka volyymi on luonnonäänistä jämerimpiä. Välittömästi siihen kajahtaa vastaus toisaalta ja sitten kolmannelta taholta: "Täällä me valmistaudumme pesän rakennukseen, älkää tulko tänne!", ne viestittävät toisilleen. Luonnonharrastajan upeimpia kokemuksia.

Kurjenrahkan isoimpien allikoiden ympärillä on lintuja selvästi enemmän kuin töyhtöhyypän, isokuovin ja niittykirvisen valtaamalla nevalla. Tavi, telkkä ja heinäsorsa kasvattavat poikueensa lammissa ja kahlaajat etsivät ravintonsa niiden hyllyviltä reunoilta. Lokkilinnuista on Kurjenrahkalla pesinyt vain yksi kalalokkipari muutaman vuoden välein. Kapustarinnan (keskimäärin 9 paria), liron (10) ja metsäviklon (3) soidinlennot ovat kevätaamun tunnelmaa. Taivaanvuohia pesii viitisen paria. Nevoilla kiurun liverrys on perua vanhasta ajasta ennen kuin ihminen alkoi raivata peltoja, joille kiuru sittemmin siirtyi.

Kiurua (3), keltavästäräkkiä (18), västäräkkiä (2), pikkulepinkäistä (2), pensastaskua (10), niittykirvistä (30) ja kivitaskua (1) tavataan suluissa mainitut parimäärät.

Suon puolella vierailevista päiväpetolinnuista hiiri-, kana-, varpus- ja mehiläishaukka ovat päivittäisiä tuttavuuksia. Nuoli- ja tuulihaukka näyttäytyvät vain joinakin vuosina. Hiirihaukalla on ollut vakituinen reviiri Kuhankuonon kiven itäpuolella ja mehiläishaukalla luoteisreunassa. Reunametsissä ääntelevät keväisin helmi- ja lehtopöllö sekä huuhkaja. Reunametsissä pesivät myös kulorastas ja peukaloinen sekä suon hiljaisuuteen korahtavia ja klopsahtavia äänteitä lähettävä korppi. Metson soidinpaikka on vuosien saatossa useaan otteeseen vaihtanut paikkaa hakkuuaukeitten tieltä, mutta vieläkin usean ukkometson soidinalue on olemassa. Teeri viihtyy ympäri vuoden reunametsien koivuissa. Varsinais-Suomessa vähenevä riekko viihtyy rahkan rämeikköalueilla 2-3 parin runsaudella. Syksyisin sen poikueparvet pelmahtavat lentoon vaivaiskoivupöheikköistä. Korpikuusikoiden hiljainen eläjä pyy on suon laitamilla yleinen.

HARVOIN NÄHTYJÄ

Kurjenrahkalla oleskeli toukokuussa 1976 muuttohaukkapari viikon verran, mutta sitten ne oikaisivat siipensä ja suortuivat pohjoista kohti. Pikkukuovi on tavattu kesän kynnyksellä muutamana vuonna, samoin uhuttava suopöllö. Pesinnät ovat kuitenkin epätodennäköisiä. Lapinharakka sen sijaan pesii varmuudella, ei tosin säännöllisesti vaan muutamien vuosien välein. Pohjansirkkua on tavattu laulava koiras Kuhankuonon luona ja idänuunilintu Kurjenrahkan eteläreunassa, samoin järripeippo. Uuttukyyhky ja kehrääjä, jotka luokitellaan harvalukuisuutensa johdosta silmälläpidettäväksi lajeiksi, pesivät nekin Kurjenrahkan reunaosissa.

HUURRETTA HÖYHENISSÄ

Syksyllä niittykirvinen on näkyvin ja kuuluvin lintu, eikä ole ollenkaan tavatonta, että runsaan puolensadan linnun parvi oleskelee useita viikkoja Raakanokan nevalla. Pohjoisesta saapuvista muuttajista mm. lapinharakkaa, sinisuohaukkaa ja jänkäkurppaa nähdään Kurjenrahkalla, sen sijaan kurki- ja hanhiparvet pysähtyvät vain poikkeustapauksessa suolle. Laulujoutsenet tuskin koskaan.

VAJOSUO

Lumme kukkii, riekko nauraa, liro jankuttaa asiaa.

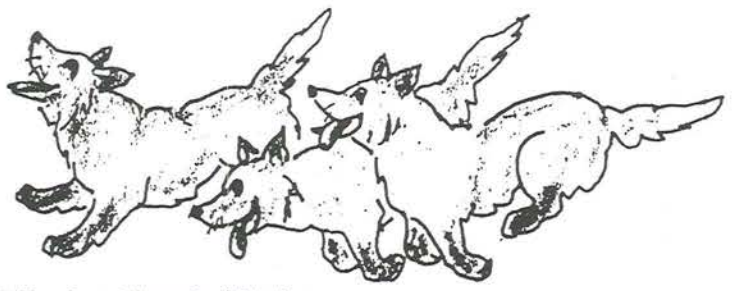
Vajosuon linnusto ja kasvisto eivät ratkaisevasti poikkea Kurjenrahkan vastaavasta. Kurjenrahkan allikoissa kukkii ulpukka, Vajosuolla sen on korvannut vieläkin näyttävämpi lumme. Raatteen herkät, vaaleanpunertavat kukat ja "Andromeda" suokukka esiintyvät tavattoman runsaana.

Punajalkaviklo pesii lähes vuosittain. Riekon mielipuolista naurua muistuttava käkätys voi kohottaa kokemattoman retkeilijän pulssin. Samantyyppisiä elämyksiä tarjoaa käkikin, joka kakistelee kurkkuaan rämeellä. Elokuussa isoilla lammilla on yksittäisiä haapanoita ja alleja Lapin kairoilta tänne pysähty neinä.

PUKKIPALO

Pukkipalossa voi vielä saada edes aavistuksen sellaisesta metsästä, joka Suomenniemellä on ollut vallitsevana jääkauden jälkeisen lämpökauden jälkeen n.

Piirrokset Hannele Salenius

3000 eKr aina 1800-luvulle jKr saakka. Pukkipalossa saa vain aavistuksen menneiden salomaiden mahtavuudesta, sillä alue on vain pieni pirstale luonnontilaista metsää.

Muualta Lounais-Suomesta tavoittaa "Pukkipalomaista" tunnelmaa Vaskijärven luonnonpuistosta. Pukkipalon havuinen metsä rajautuu lännessä laajaan suohon, etelässä jyrkkään kallioon.

AARNIPUIDEN LOMASSA

Nisäkkäistä kultakurkkuinen näätä lisääntyy ilmeisesti Pukkipalossa. Metsäjänis ja orava ovat varmimpia nisäkästuttavuuksia näillämain. Kettu ja supikoira ja hirvi sekä valkohäntäpeura ovat jälkien perusteella säännöllisiä vieraita. Liito-orava on pesinyt eräinä vuosina Pukkipalossa. Ilveksen kynsimäpuu löydettiin Pukkipalosta kymmenkunta vuotta sitten ja kaatuneen kuusenrungon alla oli kookas makuupaikka. Yksi susi on nähty.

Lahoavat puuvanhukset, pystyyn nousseet juurakot ja paksu pehmeä sammalikko ovat osasia ikivanhan metsän ekosysteemin toiminnassa. Suurikokoisista, läheltä katsottuna tavattoman ihastuttavista kehrääjistä esiintyvät ainakin nastakehrääjä ja havununna. Yökkösistä yleisimpänä on mänty-yökkönen.

Vanhat puut kirjavoituvat kääpien itiöemillä. Näistä nuppimaisista, liisterimäisistä, kananmunankeltuaista muistuttavista, lakillisista tai lakittomista kääväkkäistä ovat yleisiä ainakin pökkelö-, kuusenkynsi- ja vyökääpä. Kantokäävän lakin reunassa kyynelehtii nestepisaroita.

Vuosisatoja paikallaan kasvanutta karhunsammalikkoa ei tunneta jalan alla missään niin pehmeänä patjana kuin Pukkipalossa. Kasvillisuutta luonnehtivat kauniit talvikit, tietenkin vanamo ja oravanmarja hyvin runsaana sekä orkideoista maariankämmekkä ja yövilkka.

LINNUT KOLOPESIJÖITÄ

Kurjenrahkan, Vajosuon ja Pukkipalon alueella on pesiviä lintulajeja yhteensä 68 ja näistä 32 on kaikille osa-alueille yhteisiä. Pukkipalon metsälinnuston yhteiseksi lajimääräksi on laskettu kolmisenkymmentä. Linnuston kokonaistiheydeksi on arvioitu noin 200 paria neliökilometrillä. Aarnialue on ihanteellinen etenkin kololinnuille. Pehmeä puuaines on helposti työstettävää materiaalia pesänrakentajille, ja lahottajien käsittelemät puuvanhukset tarjoavat kelvollisia asuinsijoja lukuisille hyönteisaikuisille ja toukille, jotka sitten päätyvät linnunpoikien kitaan. Kolmestakymmenestä lintulajista peräti 18 on kolopesijöitä. Tiaiset ja neljä tikkalajia sekä kirjosieppo ja leppälintu pesivät Pukkipalossa. Puukiipijän asumukset ovat helposti löydettävissä kuusen rungosta kohollaa repsottavien kuorilevyjen alta. Helmi- ja viirupöllö pesivät sekä luonnonkoloissa että lintuharrastajien alueelle asettamissa pöntöissä. Palokärjen rätisevästä soidinpärryttelystä pääsee nauttimaan keväisin ja toisinaan sen viheltelyn saattaa sekoittaa harvinaisemman vieraan, vaateliaan harmaapäätikan ääntely", Varmimmin tapaa kuitenkin käpytikan, jonka läsnäolosta kertovat myös "tikan pajat", aihkimännyn kaarnanrakoon kiilatut kävyt.

Kevätilta ja aamu ovat Pukkipalossa semmoista meteliä, että teltassa ei tahdo saada unen päästä kiinni. Koiraslinnuista jokapaikan lajit peippo, pajulintu, punarinta, metsäkirvinen, rastaat ja rautiainen kajauttavat musiikkinsa.

Valtalajit ovat tuttuja havumetsien pesijöitä. Pukkipalon ikikuusikoille ominaisempia ovat pikemminkin pikkuruinen peukaloinen, vienoääninen punatulkku, rääkyvä närhi ja maassa viipeltävä pyy.

Metsokukoilla on elinvoimainen soidin lähistöllä. Kanahaukka pesii ja musta erämaalintu, korppi on lisännyt täällä kantansa äärimmilleen. Yleisimpien "vakiolajien" lisäksi havuinen metsä vetää puoleensa satunnaisia tuttavuuden tekijöitä.

Pikkusieppo on havaittu 1980 toukokuussa laulamassa aarnialueen ydinosassa. Pohjantikka pesii lähes vuosittain eikä poistu talvellakaan kuusia kuorimasta. Pohjansirkku, kulorastas ja järripeippo lauleskelevat alueella kuin myös vähenevä kangaskiuru.

(Tietoni tähän olen ottanut Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiirin julkaisemasta Kurjenrahkan esitteestä)

Osan tästä voimme kokea myös heinäkuussa. Siis NUORTEN VAELLUS 3-6 pv. heinäkuuta 1992.

MAISA
(Marja-Liisa Kramsu)

Mietteitä taloudestamme 1991

Yhdistyksemme talous oli loppuvuodesta -91 hieman epävakaa, johtuen suurimmalta osalta Susikyrön lisämaan hankinnasta. Kerhoilta saaduilla pienillä lainoilla selvisimme vuodenvaihteen yli juoksevista menoista. Taloutemme on nyt vakiintunut ja lainat maksettu kerhoille. Kiitos kerjoille avusta.

Suurin menoerä oli vuodella-91 Susikyrön lisämaan hankinta, joka oli yli 70000 mk. Maahankinta ei ollut budjetoitu vuodelle -91. Susikyrön saunahirret hankittiin jo viimevuonna ja sauna nousee kevään -92 talkoitten aikana uutta ehompana jäsenistön käyttöön. Pienempiä remontteja on tehty joka tukikohdassa.

Kämppien puukassatuotot ovat olleet kiitettävästi nousussa. Mikä kertonee jäsenistön positiivisesta suhtautumisesta puukassamaksuun tukikohdissa käyneillä.

Susiaiset järjestettiin Susikyrössä ja päävastuu oli johtokunnalla. Osanottajamäärä oli kiitettävän runsas, mikä oli osaltaan auttamassa talouttamme.

Vuoden aikana myytiin Erätietokirjoja erittäin runsaasti joista oli puhdasta tuottoa yli 19000 mk mistä suuri kiitos työryhmälle ja kirjapainolle lahjoituksesta.

Jäsenmerkkien myynti on ollut ilahduttavasti kasvussa. Kämppäkortteja on tehty ja myyty kiitettävästi. Kämppien avaintenvaihto on ollut runsasta ja uusia avaimia jäsenistö on hankkinut paljon.

Susikyrössä rakennettiin myös talkoitten aikana uusi tie jonka kustannukset olivat 2750,00 mk.

Tiedot pohjautuvat vahvistamattomaan tilinpäätökseen, joka osoittaa vuoden 1991 tulokseksi ylijäämää 1911,99 mk ja taseen loppusummaksi mk 309589,97.

Olihan mennyt vuosi juhlavuosi, jota vietettiin matalaa profiilia noudattaen. Unohtamatta aktiivihenkilöitä, joita juhlavimmissa puitteissa pidetyssä syyskokouksessa muistettiin.

TALKOOHENGEN OLLESSA VIELÄ MUKANA ON TALOUSKIN HELPPO PITÄÄ VAKAANA.

KEVÄTTERVEISIN **OILI**

OHESSA PIENIÄ TIETOJA KÄMPPIEN KÄYTÖSTÄ

	SUSIKYRÖ yö/vrk pv/käynti	SUSI-TALAS yö/vrk pv/käynti	SUSI-KIISA yö/vrk pv/
henkilöä	2115 180	609	465 58
puukassa:			
tuotot:	7304,00 mk	5354,50 mk	3646,50 mk
kulut:			
verot:	— 260,60 mk	+ 74,90 mk	+ 305,10 mk
vakuut:	—1621,40 mk	—1185,50 mk	—1225,50 mk
korjauk:	—1349,20 mk	— 180,00 mk	— 466,20 mk
puunhank:			— 400,00 mk
	+4072,80 mk	+4063,80 mk	+1859,90 mk

Tunturilatu–Tunturisudet

Tunturiladun-Tunturisusien arkisto on varsin hyvin säilynyt; pöytäkirjasarjat ovat aukottomia, kuten myös tunturisusianomussarjat. Tunturisusianomussarja käsittää susien, johtajasusien ja ikäsusien asiakirjat. Sarja on luonteeltaan henkilöaktisarja, jolloin akteissa on kaikki ko. anomusta koskevat asiakirjat. Sarja on numerojärjestyksessä anomusnumeron mukaan. Alempana olevan arkistoluettelotiivistelmän lisäksi arkisto käsittää erilaisia retkikertomuksia ja -päiväkirjoja, muutosilmoituksia yhdistysrekisteriin ym.

B LUETTELOT
Jäsenkortisto

C PÖYTÄKIRJAT
Tunturiladun vuosikokousten pöytäkirjat (1946)1947-1979
Tunturiladun johtokunnan kokousten pöytäkirjat 1947-1979
Tunturisusien (susivaliokunnan) pöytäkirjat 1973-1980

D TOIMITTEET
Toimintakertomukset 1946-1979

F KIRJEISTÖ
Lähetettyjä ja saapuneita kirjeitä 1947-1979

G TILIASIAKIRJAT
Päiväpääkirjat 1963-1984
Tositteet 1980-1987
Jäsenmaksujen tililleпanokortit 1979-1981

H SISÄLLÖN MUKAAN JÄRJESTETYT ASIAKIRJAT
Tunturisusianomukset 1947-1989
Yhdistyksen säännöt

U MUUT ASIAKIRJAT
Tunturisusi-lehtiä

Arkistoon voi tutustua Helsingin kaupunginarkistossa, Eläintarhantie 3F. Arkisto on avoinna ma klo 8.30-16.30 ja ti-pe klo 8.30-16.00. Tiedusteluihin vastaa tutkija Hannu Vuorensola puh. 732 3574.

Nuuskakairalta

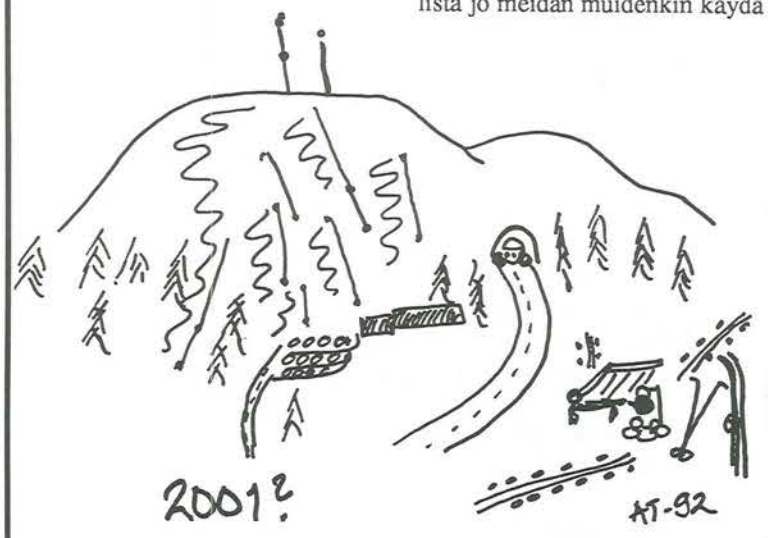
Buures-buures

Buures-buures vaan kaikki tunturilatulaiset ja terveiset teille täältä Länsi-Lapista tarkemmin sanottuna Nuuskakairasta! Jaa, että mikäkö se semmoinen Nuuskakaira sitten on, eihän sitä ole merkattuna mihinkään kunnialliseen karthaankaan?Juu, Nuuskakaira on kuitenkin meille täällä Torniojokilaaksossa eläville tuttuakin tutumpi vanha käsite, jonka heti kaikki hoksaavat eli puhutaan alueesta,joka jääpi väylän eli rajajoen, Pellon, Kittilän ja Muonion väliin. Täällä oli entisaikaan helppo saada nuuska huulen alle, kun rikas Ruotsi oli väylän toisella puolen ja joppaus eli kaiken maailman tavaran salakuljetus ja kaupankäynti oli olosuhteiden pakosta muodissa.

*****

Asustan täällä Yllästunturin juurella Ylläsjärven kylässä ja siksi on tullut vähän niin kuin tarkemmin seurattua näitä Ylläksen asioita. Ylläs on ollut monessa mielessä viime aikoina tapetilla. Yksi kuuluisin ja puhuttavin kuuma peruna on tunneli halki tunturin, joka yhdistäisi Äkäslompolon ja Ylläsjärven kylät toisiinsa. Jos kaikkki menee niin kuin herrat ovat tuumailleet, niin rakentaminen aloitetaan vuonna 1995. Vuosituhannen vaihteessa meillä sitten olisi tämä fiineys valmis eikä se maksaisikaan kuin 150 miljoonaa markkaa.

Että tällainen tapaus tällä kertaa!

Ovat kuitenkin herrat aivan tosissaan hankkeensa kanssa. Tielaitos myönsi tälle vuodelle tunnelin sijoitustutkimuksiin 600 000 markkaa. Alustavissa suunnitelmissa aiotaan tunneli linjata siten,että Äkäslompolon puolelta tunnelin aukko sijoittuu Varkaankurun yläpuolelle Keskisenlaen puolelle ja tulee Ylläsjärven puolella ulos hiihtokeskuksen ja Kahvikeitaan välimaastossa.

Tunnelista on tarkoitus tehdä Suomen ensimmäinen tullitie eli läpiajo maksaa 20 mk/kerta. Tunneliin aiotaan rakentaa myös parkkitiloja, varata tilaa liikekeskukselle ja luonnollisesti hissi nousee ylös huipulle... Mielestäni kuitenkin tähän mennessä kuulemastani ainoa konkreettinen positiivinen asia on kalliomurskeen saanti noin seuraavaksi kymmeneksi vuodeksi Lapin läänin teiden parannukseen. Siitä kun täällä Lapissa on puute!

*****

Osataan sita sitten täällä muutakin kummallista.Tuohon Lainiolle, kymmenkunta kilometriä Kittilän suuntaan täältä käsin,on ilmaantunut ihan oikea intiaanileiri. Leirin jäsenet kuuluvat Iridiamant-heimoon, jonka juuret ovat Kanadan itärannikolla ,ja joka puolestaan polveutuu Micmac-heimosta(?). Tämä sukukysymys ei ole aivan kiistaton, mutta näin he ainakin itse väittävät.

Leiri on perustettu viime syksynä ja kaiken tarkoituksena on kymmenen vuotta pitkä projekti,jossa tutkitaan ihmisen selviytymistä näin pohjoisessa ainoastaan luonnon antimilla. Leiriläiset eivät käytä mitään liha-, kala- tai maitotuotteita, ruokavalio perustuu ainoastaan luonnon kasveihin ja juuriin.

Tässä projektissa ovat taustavoimina tohtori Erkki Pulliainen Oulusta, Oulun yliopisto ja myös Turun yliopistosta tulee tarkkailijaopiskelija tietyksi ajaksi vuosittain seuraamaan leirin elämää ja toimintaa. Nyt täällä on mahdollista jo meidän muidenkin käydä elämään intiaanien tavoin, sillä Lainion intiaanien gvammikylä on avautunut myös ulkopuolisille ja Elämän yliopiston ovet ovat auenneet.

Alkuperäisiä intiaaneja on noin 70, lisänä ovat ulkopuoliset asiaan innostuneet lähinnä vaimot ja tyttöystävät eli assantit ja uusia tulee. Runsas kuukausi sitten syntyi leirissä pieni tyttövauva,joten jatkuvuutta on!

*****

Ylläs valittiin vuoden 1991 hiihtokeskukseksi ja tämä valinta on tietysti velvoittanut touhuun jos minkälaiseen. Äkäslompolon puolelle saatiin lokakuussa valmiiksi lumetusjärjestelmällä varustettu murtsikkalatu. Latua tosin ei tänä kautena niin hirveästi ehditty hyödyntää,sillä luonnonlumi tuli jo marraskuun alussa. Laskettelukausi avattiin jo marraskuun 9:ntenä ja se jatkuu vielä voimakkaasti kelien puolesta jopa täällä eteläpuolella ainakin äitienpäivään.

Äkäslompolon puolella rakennettiin myös uusi hissi eli vanhan Jokerin paikalle Varkaankuruun tuli uusi tuplahissi eli Tupla-Joker ja vanha hissi siirrettiin lähemmäs eturinteitä, jolloin saatiin uusi Rillumarei-hissi ja uudet Tapsan ja Repen rinteet.

Täällä Ylläsjärven puolella tapellaan edelleen kunnan kanssa varoista, joilla rakennettaisiin myös tunturin tälle puolelle lumetusjärjestelmä, vaan asiapas on vielä kesken.

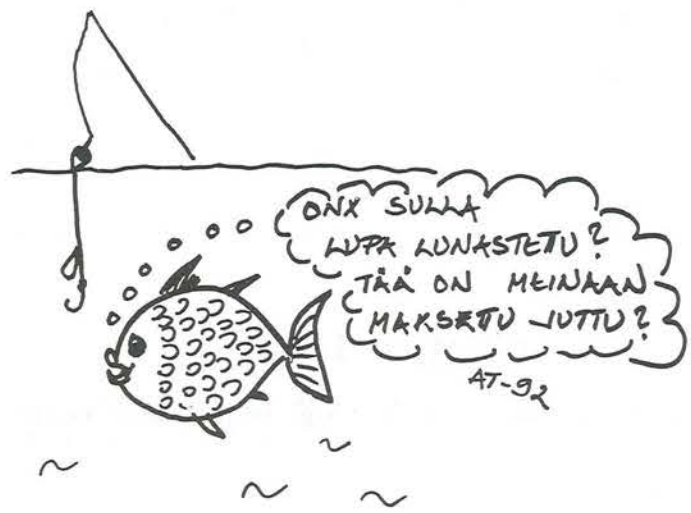
*****

Metsähallitus on kunnostautunut täällä Nuuskakairassa viimeisen vuoden aikana reippaasti. Maastoon on ilmaantunut fiksua opasta ja kylttiä jos minkälaista. Kalamiehet ovat saaneet vasittuja apajia, eli Metsähallitus huoltaa tiettyjä pikkujärviä istuttamalla niihin jatkuvasti lisää taimenta ja rakentamalla kalastajille mukavia tulistelupaikkoja, joissa myös huolto pelaa. Tällaisia kalaparatiiseja ovat täällä meillä päin Hannukaisen lammet, Pitkäjärvi, Kesänkijärvi ja Pyhäjärvi. Kaikissa näissä on myös lupa-automaatti, jolloin tarvitsee vain valtion yleisen kalastuskortin ja muutaman kolikon paikalliseen lupaan.

Moottorikelkkailijoita ei metsähallitus ole myöskään unohtanut,silla tulistelukotia on rakennettu Jokijärvelle, Totovaaraan ja syntymässä sellainen on vähän matkaan Ylläsjärveltä Leville päin. Metsähallituksen ylläpitämät reitit ovat myös asianmukaisesti viitoitetut.

Ylläksen alueella on lukuisia mielenkiintoisia luontoalueita. Varkaankurussa on rauhoitettu lehto ja siellä on myös luontopolku, josta Metsähallitus julkaisi viime kesänä pienen opaskirjasen. Viime kesänä valmistui Niesakeron eräpolku, jossa pääsee pitkospuita myöten tutustumaan alueen entiseen ja nykyiseen riistaelämään ja riistan pyyntitapoihin.

Tulevana kesänä on metsähallituksen projekteissa mm. tarkoitus rakentaa luontopolku Pakasaivoon kaikkine opastuksineen.Se onkin hyvä, sillä Pakasaivo on tosi mahtava nähtävyys,siitä vain ei ole kovin paljon informaatiota missään, Sielläkuitenkin viihtyy pitemmänkin tuokion, mutta toistaiseksi on täman rotkojärven rannoillakin kiipeily ollut vain uhkarohkeiden puuhaa.

Jaspis

Shaahin aarre

Samuel Lönbomin ruotsinkielisessä kirjassa Anecdoter om namnkunniga och märkvärdiga Män (Kertomuksia kuuluisista ja merkittävistä Ruotsin miehistä) 1770-luvulta on myös tarina katajasta, Juniperus communis. Se kertoo ruotsalaisen diplomaatin vierailusta Persian shaahin hovissa.

Matkailija oli vapaaherra Bengt Oxenstierna, valtiokansleri Axel Oxenstiernan sukulaisia. Nuoruudessaan hän matkusteli laajalti Euroopassa, Egyptissä, Palestiinassa ja Persiassa ja leikkisästi häntä kutsuttiin ''Reissu-Bengtiksi''.

Vuonna 1617 hän tapasi Persiassa useaan kertaan hallitsijan shaahi Abbasin — lisänimeltä Suuri — joka kohteli ruotsalaista aatelismiestä hyvin rakastettavasti. Shaahi näytti Reissu-Bengtille kalleuksiaan ja harvinaisia kasveja, mutta kätki mielestään parhaan viimeiseksi. Se oli kasvi, jonka verrattomille voimille ja ominaisuuksille hän sanoi antavansa mitä suurimman arvon. Niin sai Bengt nähdä ''kultaaidan ympäröivän katajapensaan''. Hän oli tuolloin lausahtanut: ''Teidän Majesteettinne, Ruotsissa kaikki metsät ja mäet ovat täynnä tuollaisia pensaita''.

Tämä saattoi shaahin tietysti sanattomaksi, ja tarina jatkuu: Kun shaahi kuuli tämän, ei hän sen koommin asiasta puhunut minkä monet, kertoman mukaan, ovat arvioineet todelliseksi menetykseksi lääketieteelle.''

Katajaa ja sen sukulaisia on kautta vuosituhansien käytetty Välimeren maissa lääkkeenä. Kuuluisassa Ebersin Papyruksessa noin vuodelta 1550 eKr. on lukuisia reseptejä, jossa tarvitaan katajamarjoja. Antiikin lääkärit suosittelivat katajanmarjoja moniin sairauksiin.

Täällä Pohjolassa luultiin keijukaisten ja sinipiikojen majailevan katajissa, eikä niitä sen vuoksi mielellään katkaistu. 1700-luvulla määräsi Lääkärikollegio maan asukkaat savuttamaan huoneensa m.m. katajalla, suojaksi koleraa ja ruttoa vastaan. Marjoista, havuista ja puulastuista tislatulla öljyllä on läätkitty ulkoisesti kihtiä ja reumatismia.

Katajanmarjoja on monissa yrttiteesekoituksissa, mutta marjoja ei pitäisi käyttää jos on munuaisissa vikaa.

Katajaa on myöhemmin kohdeltu mielestäni kaltoin, kun sitä on taloissa käytetty luutana. Suuret leivinuunit pestiin ennen katajalla, saattaa tapa olla vielä tallella.

Olen täällä kotipihallani kasvattanut katajan, mikä on erittäin hidaskasvuinen. Ensimmäisen katajan istutin keväällä 1975, se kuoli, muistaakseni oli silloin hyvin lämmin keskikesä, siirsin samana syksynä toisen samaan paikkaan.

Tämä siirto onnistui, ehkä siksi että huomioin ilman suunnan, se kasvaa savimaassa ja annan sille aina joskus hieman humusmultaa. Pituutta sillä on nyt vain 220 cm, mutta se on hyvin kaunis yksilö aivan kuin cypressi.

Brita Saloriutta
Tunturilatu

Lämpimät kiitokseni

Teille tunturilatulaiset niistä lukuisista onnitteluista, joita sain syntymäpäiväni johdosta. Erikoisesti kiitokseni Tunturiladun johtokunnalle, minua yllättäneestä lämminhenkisestä tilaisuudesta Susikyrössä 27.3.1992.

Pekka Huttunen

Susikyrön tapahtumat 1991

(jatkoa TL 1/92)

Lapin lääninhallitus oli määrännyt Enontekiön kunnan teettämään rantakaavan Ylikyrön—Vuontisjärven alueelle. Kunta oli antanut kaavan laatimisen Maa- ja veden Oulun toimiston työksi. Rantakaavaluonnos oli esittelyssä Vuontispirtillä 24.11.1991. Luonnoksen mukaan Susikyrön maat suurimmaksi osaksi oli merkitty maa- ja metsätalousalueiksi ja ranta-alue virkistyskäyttöön. Vain yksi rakennustontti Susikyrön pihasta Susikyrö II:n rakennuksen taakse oli merkitty rakennusalueeksi, jolle saisi rakentaa rakennuksia vain 100 kerrosala m². Susikyrön ja Susikyrö II:n rakennusten kerrosalat yhteensä on n. 250 m², joten lisärakentaminen Susikyröön olisi nyt lukossa.

Neuvoteltuani kaavanlaatija insinöörin kanssa, hän lupasi muuttaa Susikyrön RM-alueeksi (retkeily- ja matkailualanyritys), jolla on väljemmät rakentamisoikeudet ja samalla säilyttää saunarakennuksen paikka rannalla. Tämän hyväksyi myöskin Enontekiön kunnan rakennustarkastaja. Kun piirretty rantakaava tulee virallisesti nähtäville on mielenkiintoista todeta onko lupaukset otettu huomioon.

Toinen Susikyröä koskettava rakennuskaavaluonnos Homma Oy:n vuokraamalle ja Susikyrön maihin rajoittuvalle alueelle oli nähtävillä Enontekiön kunnan rakennustoimistossa, johon tutustuin 13.12.1991. Tähän kaavaluonnokseen merkitty AL-rakennuksen tontti (liikerakennus) alkaa 10 m:n päästä Susikyrön tilojen pohjoisrajasta ja ulottuu lännessä Vuontisjärven rantaan saakka.

Rakennuskaavan laatijana on Tunturilapin Suunnittelu Oy. Olli Kivinen. En tavannut kaavan laatijaa, mutta asiamiehen välityksellä jätin huomautuksen, että AL-tontin ja Susikyrön välinen rakentamaton M-alue laajennettaisi 40 m:n mittaiseksi ja ranta-alue säilyttäisi samanlaisena kapeana rakentamattomana kaistana, kuin Susikyröä koskevassa rantakaavassa oli vaadittu.

Jättämäni huomautuksen johdosta prof. Kivinen on tehnyt muutosesitykseen, jossa hän esittää AL-tontin ja Susikyrön välistä rakentamatonta M-aluetta 25 m:n levyiseksi ja että AL-rakennuksen paikka on tontin pohjoispäässä. Lisäksi rakentamisaluetta on vedetty kauemmaksi Vuontisjärven rannasta.

Liikerakennus esitetyssä paikassa ei tule näkymään Susikyrön kämpän harjulle, mutta harvan puuston vuoksi se tulee näkymään Susikyrö II:n pihaan.

Tehty kaavaesitys on mielestäni tyydyttävä ja Tunturiladun johtokuntakin on sen hyväksynyt

Pekka Huttunen

Lapinlauluja 4

Kiilopää-tunturi

Kierrän kaarran Kiilopäätä
isoisessa Inarissa
Saariselän selkosilla
astellen alamäkiä
ylämaita yritellen.
Näen näyt Niilanpäällä
tutut Nattasten nipukat
rakkarinteet Rautupäällä
Kivipellot Kiilopäällä
kurut Kutturan kyljessä.

Tupasvilla tunturissa
kuulee tuulen tuiverrukset
ajattomat aivoitukset.

Pensaikossa pieni lintu
tiukuttelee tinarinta
taikka paljakka pahassa
viheltääpi vieni ääni.
Rautulampea lähestyn
sinivihreenvälkkyväistä
kurun kauniin kainalossa
sammalseinien sisässä.
Lammen telkkä tummaselkä
sukeltelee sorja lintu
piirtää pintaa pehmyt pyrstö.

Kierrän kaarran Kiilopäätä
poronpolkuja pakerran
joikhaelen joutaissani
Rumakurun kumpareista
lampareista Luu- ja lammen
kunnes kulkuni kaventuu
rakkarinne käypi ankeaksi
rakkarinne raukeaksi
paljakka perin pahaksi.
Vaikka askel aleneekin
voima, vauhti väheneekin.
halu ei kovin hupene
taivu tahto taidollinen
päästä päälle päällimmäisen
tulla tunturin tuville
äärelle ikuisen tuulen.

Voitto Elo

LINTUVARUSTAUDU KEVÄÄN JA KESÄN LINTURETKILLE

Lintujen äänet on helppoa oppia äänikaseteista. LYL:n Lintuvaruste Oy on tuottanut kevään uutuutena **Lapin linnut –kasetin**, jolla esitellään 50 Lapin lintulajia soilta ja tuntureilta. Kasetin hinta on 80 mk/kpl

Lisäksi on saatavana myös **Kulttuurilinnut ja Maa–seutulinnut –kasetit**, joiden hinta on 80 mk/kpl. Yhteensä voit kuulla näiltä kolmelta kasetilta 150 lintulajin ja kahden sammakkolajin yleisimmät äänet.

Cd–aikakautta edustaa Otavan kustantama **Linnut laulavat –kirja–ääniteos**, jossa esitellään 90 lintulajia. Kirjan, cd–levyn ja äänikasetin hinta on 195 mk

Norjan Ruijasta on ilmestynyt **Ruijan lintuatlas –kirja**, jossa esitellään norjaksi, saameksi ja suomeksi 173 Ruijassa pesivää lintulajia. Kustakin lajista on lyhyt esittely ja levinneisyyskartta, joten voit katsoa, minne Ruijaan kannattaa mennä lintuja katselemaan. Kirjan hinta on 240 mk.

Lisäksi on saatavana **TOSI EDULLISESTI Suomen lintuatlas –kirjaa**, jossa esitellään tekstein ja levinneisyyskartoin Suomessa pesivät lintulajit. Kirjan hinta on vain 50 mk.

Suomen lintuja voit helposti opetella **Pohjolan lintukirjasta** (Gidstam–Sténn–Wahlin), jonka hinta on 145 mk. Kirjassa esitellään Pohjoismaissa tavatut lintulajit, joita on 425.

Mikäli olet kiinnostunut linnuista ja siitä ,mitä maamme lintuharrastuksessa, –suojelussa ja –tutkimuksessa tapahtuu, kannattaa tilata kuusi kertaa vuodessa ilmestyvä nelivärinen **Lintumies –lehti**, jonka vuosikerran hinta on 120 mk.

Tilaa oheisella lipukkeella tai soita 918–152579 tai fax 918–143682.

KUN KÄYT HEINOLASSA, POIKKEA LINTUTOIMISTOON (Heinolan Vesitorniin, 4 krs.).

Lintutieteellisten Yhdistysten Liiton (LYL) Lintuvaruste Oy.

Tilaan seuraavat tuotteet:

Lapin linnut a´80 mk	____	kpl
Kulttuurilinnut a´80 mk	____	kpl
Linnut laulavat a´195 mk	____	kpl
Maaseutulinnut a´80 mk	____	kpl
Ruijan linnut –atlas a´240 mk	____	kpl
Suomen lintuatlas a´50 mk	____	kpl
Pohjolan lintukirja a´ 145 mk	____	kpl
Lintumies –lehti a´120 mk/vsk	____	vsk

+ postimaksut

Nimi: _____

Osoite: _____

_____

Allekirjoitus: _____

Olen kiinnostunut kesän 1992 lintukursseista: kyllä / ei
Haluan lisätietoa lintuharrastuksesta: kyllä / ei

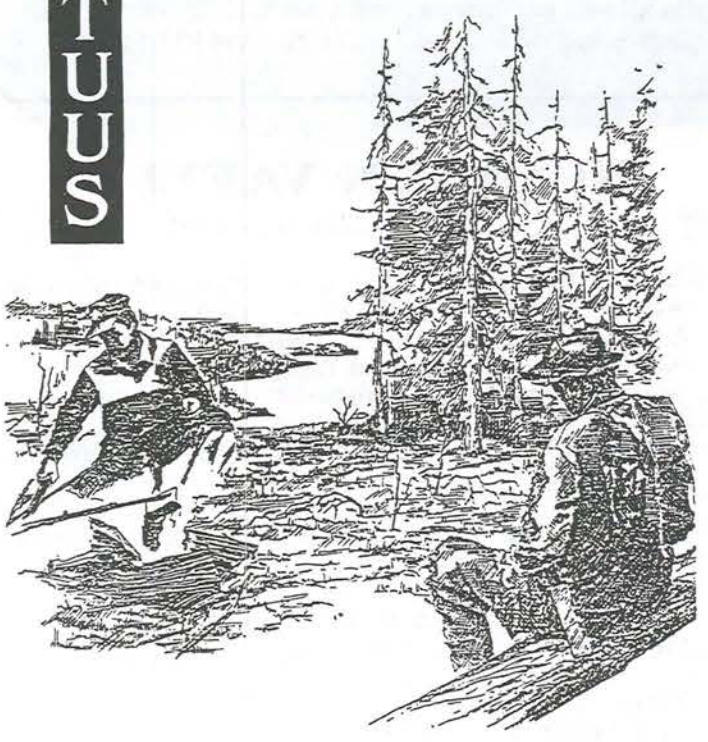
LYL
maksaa
postimaksun

LYL:n Lintuvaruste Oy

PL 17
18101 HEINOLA

Sopimus 18100/64

UUTUUS ERÄVESURI HUKARI

HUKARI on erä– ja retkikäyttöön suunniteltu vesuri–väkipuukko, jonka terä on lämpökäsiteltyä erikoisterästä. Täten se pysyy terävänä. Kädensija on pehmeää muovia, josta saa tukevan otteen.

HUKARIn pituus on 35 cm ja paino 500 g. Tupessa on vyölenkki, joten HUKARI kulkee suojattuna mukavasti mukana. Hieno palkinto– ja lahjatavaraksi.

HUKARIn hinta on 145 mk ja sen voit tilata postiennakolla os. Taiter–Tuote Ky, 54920 Taipalsaari, puh. 953 – 4142233.

Tunturilatu ry:n IV kesäpäivät ja Tunturikerho Kavtsin 20-vuotisjuhlat

Nurmijärven Kiljavalla 15.—16.8.1992

OHJELMA

Perjantai 14.8.

Olette tervetulleita jo illan mittaan (myöhäistenkin tulijoiden varalle pidetään saatavilla juomaa ja sämpylöitä pientä korvausta vastaan).

Lauantai 15.8.

Aamupala
10.30 Avajaiset
Lounas
13.30 Retkeilyllinen kirpputori aukeaa
15.30 Juhlakahvikonsertti
16.00 Sauna odottaa ensimmäisiä kylpijöitä
20.00 Iltajuhla teemana HATTU alkaa
22.00 Tilaisuus lauleluun ja letunpaistoon hamaan aamuun asti

Sunnuntai 16.8.

Aamupala
9.00 Ympäristöohjelmaa
12.00 Lounas
13.30 Päättäjäiset

Päivien osallistujilla on tilaisuus tutustua vesiretkeilyyn kanoottien Märkiöjärvellä ja vaellella leppoisasti lähiympäristössä. Lauantai-iltapäivänä järjestetään kirpputori, jolla käyttökelpoiset mutta tarpeettomat retkeilyvarusteet löytänevät uuden omistajan. Tästä lähemmin omassa jutussaan. Iltajuhlassa toivotaan käytettävän hattua ja paras luomus tietenkin palkitaan. Laulukirjana käytämme Laulunyyttiä, joita on saatavana Kiljavalla.

Paikka on partiolaisten koulutuskeskus, jonne on Helsingistä matkaa n. 50 km. Tarjolla on hyviä teltantontteja ja runsaasti siskonpetipaikkoja tilavassa kämpässä. Huonemajoitusta eri korvauksesta. Keittiöpuoli on uskottu ammatti-ihmisille ja viikonlopun ateriat ovat ostettavissa kohtuuhintaisena pakettina.

Hinnat:

Osallistumismaksu 50 mk henkilö (lapset ilmaiseksi) sisältää majoituksen (omissa teltoissa tai yhteismajoituksessa), kanoottien käytön, saunomisen, juhlakahvikonsertin kaikkine antimineen, lauantai-illan juhlan ja lettukestit. Yöpymisestä erillisessä majoitusrakennuksessa (makuusopet) 50 mk/henkilö/yö maksetaan erikseen. Ateriapaketti 100 mk aikuisilta, lapset ilmaiseksi, sisältää runsaan aamupalan ja monipuolisen lounaan kumpanakin päivänä (lauantain aamupala tarjolla klo 10.00 asti, tarvittaessa myydään päiväpakettejakin).

Yhteydet:

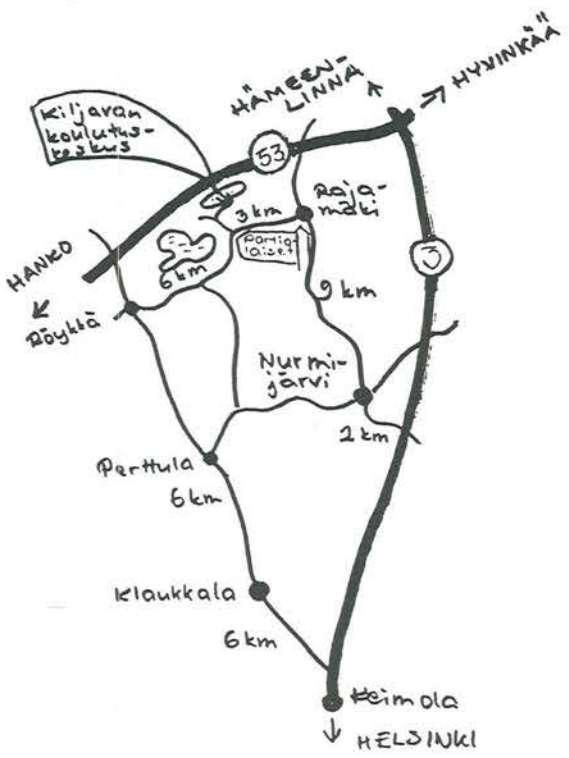
Omin kulkuneuvoin oheisen kartan mukaan viitoitusta seuraten. Linja-autovuorot n:o 490 ja 495 Helsingistä laiturialueelta 1, laiturilta 17 perjantaina useita kertoja illan mittaan, viimeiset klo 21.30 ja 23.00. Lauantaina klo 8.35, 9.00 ja 11.20. (Aikataulut syytä varmistaa vielä elokuussa puh. 97004000.)

Ilmoittautumiset ja tiedustelut:

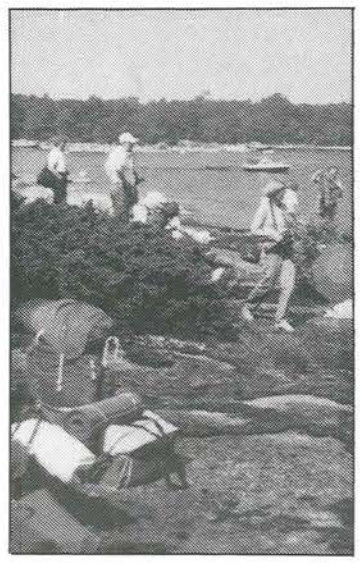
Ruokajärjestelyjen vuoksi on etukäteisilmoittautuminen 8.8. mennessä tarpeen. Soittaa tai kirjoittaa voit: Vappu Hietala puh. kotiin 90-573745, os. Kylätie 2 A 15, 00300 HELSINKI tai Eero Hämäläinen puh. 90-498741.

Tervetuloa elokuun kuutamossa Kiljavalle!

Tunturikerho Kavtsi

Ulko-Tammio 1992

Ulko-Tammion retki, järjestäjänä Tunturisusikerho KUOVZA 12.—14.6. 1992, lähtö 12.6. klo 20.00 Karhulasta Riippusillan laiturista. Ilmoittautua voi Maija Hurtalle puh. k. 952-62790 t. 952-25444. Järjestämme kuljetuksen, veden ja ohjelman, majoitteet ja muona itsepalveluna. Tervetuloa kaikki tunturi- ja merihenkiset.

INIÖN RETKI

Osanottajapulan takia perinteinen Kustavin/Iniön retki on tältä vuodelta peruutettu.

Ovtsin kanssa Susi-Kiisalle yhteiselle

RUSKAVIIKOLLE

mennään 5.—12.9.1992
Ajoreittimme: Turku-Tampere-Jyväskylä-Oulu-Kemi-Rovaniemi-Sodankylä-Ivalo-Kaamanen-Karigasniemi-Nuvvus (Kiisa).

4.9. (pe) Turusta klo 19.00
Tampereelta rautatatieas. n. 21.15
Jyväskylästä rautatatieas. n. 23.00
Susi-Kiisalla (la) n. 14.00
12.9. (la) Susi-Kiisalta (kellonaika sovitaan mennessä)
13.9. (su) Turussa n. 10.00.

Hinnat: Turusta 500,-
Tampereelta 480,-
Jyväskylästä 450,-

Koko ajoreitin varrelta pääsee mukaan.
Yhteyshenkilö: Maisa Kramsu 921-366457.

Toimintamuistio

1992

24.5. – 13.6.	Susikyrön saunan peruskorjaustalkoot. Kirvestyötaitoisia kaivataan. Yhteyshenkilö: Pekka Huttunen, puh. 958–21247.
12. – 14.6.	Ulko–Tammion retki. (ks. oheinen ilmoitus)
3. – 6.7.	Nuorten vaellus Kurjenrahkan alueella. Yhteyshenkilö: Marja–Liisa Kramsu, puh. 921 – 366457 (ks. erillinen ilmoitus)
18. – 30.7.	Jotunheimin vaellus. TÄYNNÄ.
15. – 16.8.	Kesäpäivät Kavtsin isännyydessä Uudellamaalla. (ks. oheinen ilmoitus)
3. – 6.9.	Erävaelluksen SM–kilpailut Taivalkoskella. (ks. Latu ja Polku)
5. – 12.9.	Ruskaviikko Kiisalla Login ja Ovtsin isännöimänä.
10. – 11.10.	Susiaiset ja syyskokous Karttulan Eko–keskuksessa Tsietsan isännyydessä

1993

20. – 21.2.	XVIII Tunturiladun talvipäivät Varsinais–Suomessa Login isännöimänä. Tarkemmin seuraavassa lehdessä.

Kutsu Susiaisiin ja Tunturiladun syyskokoukseen

Tunturikerho Tsietsan väki toivottaa latusiskot ja –veljet tervetulleiksi Susiaisiin ja Tunturiladun syyskokoukseen Karttulan Syvänniemeen EKO –keskukseen 10. – 11.10.1992. Samalla juhlimme yhdessä kerhomme 20 –vuotista taivalta. Tarkempi ohjelma seuraavassa Tunturilatu –lehdesssä.

Pyydämme ennakkoilmoittautumisia elokuun loppuun mennessä. Ilmoittautua voit Partasen Railille, puh. (971) 224 427 tai postitse osoitteeseen: Taivaanpankontie 21 D 36, 70200 KUOPIO.

NUORTEN VAELLUS

3—6 pv. heinäkuuta 1992

Lähtö Turusta 3 pv. illalla. Retkeilemme tulevalla Kurjenrahkan kansallispuistoalueella.
Käymme mm. Pukkipalon aarnimetsässä, Kuhankuonon 8-kunnan rajapyykillä, Vaskijärven luonnonpuistossa.

Yövymme Login Kotakentällä ja Koirasaaren kämpällä.

Varustus: Rinkkaan pakattu normaali retkivarustus. (sovitaan myöhemmin mikä välttämätöntä)

Ota yhteys Maisaan p. 921-366457 viimeistään 15.6.92 mennessä.

Marja-Liisa Kramsu
Lauklähteenk. 6 A 23
20740 Turku

KUMPEN KUTSU!

Tunturikerho Kumpe järjestää jo perinteiseksi muodostuneen
Kevään retkeilyviikonlopputapahtuman
Lieksassa Pielisen ladun Mäkikankaan kämpällä
23.—24.5.1992.

Paikka on sama, jossa kesällä 1990 järjestimme Tunturiladun kesäpäivät.

Siispä Kumpen kutsu kiiriköön täten kaikille tunturilatulaisille vaeltamaan kuulun kauniisiin Suomun-Patvinsuon kansallispuiston maisemiin.

Osanottomaksu 30,-/persoona, sisältäen kämppämaksun, saunomisen ja kahvittelun.

T E R V E T U L O A!!

P.S. Soita tulostasi sihteerillemme!